

*Kronika dedykowana jest żołnierzom,
funkcjonariuszom i pracownikom cywilnym
Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej.*

ppłk SG Kajetan Szczepański

KRONIKA

Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej

*Rozpoczęto w dniu: 15 maja 1990 roku.
Zakończono w dniu: 2000 roku.*

Podlaski Oddział Straży Granicznej ochrania północno-wschodnią granicę państwa polskiego. Pomiedzy Rzeczypospolitą Polską a Republiką Litewską i Republiką Białoruś.

Podlaski Oddział Straży Granicznej ochrania odcinek granicy państwowej o długości 351.21 km, w tym o długości 104.28 km z Republiką Litewską i 246.93 km z Republiką Białoruś.

Swym zasięgiem pokrywa się ze wschodnią granicą województwa podlaskiego. Obejmując powiaty: suwalski, sejneński, augustowski, sokólski, białostocki, bielsko podlaski, hajnowski, siemiatycki. Strefę nadgraniczną stanowią 34 gminy.

Podlaski Oddział Straży Granicznej, w skrócie PoOSG obejmuje terytorialnym zasięgiem działania strefę nadgraniczną na terenie województwa podlaskiego. Oddział graniczy na północy z Warmińsko-Mazurskim Oddziałem SG, a na południu z Nadbużańskim Oddziałem SG.

Ochroniany przez PoOSG odcinek granicy państwowej przebiega głównie lądem, przecinając duże kompleksy leśne Puszczy Augustowskiej, Knyszyńskiej i Białowieskiej. Ponadto strefa działania obejmuje obszar czterech Parków Narodowych: Białowieskiego, Biebrzańskiego, Narwiańskiego i Wigierskiego oraz parków krajobrazowych.

Na niektórych odcinkach granica przebiega wzdłuż rzek, kanałów i jezior tworząc obszary bagienne i torfowiska. W części odcinka z Republiką Litewską przebiega w terenie mocno pagórkowatym, zalesionym i trudnodostępnym. Rzeźba i pokrycie terenu jest mocno zróżnicowane - różnica między najniżej i najwyżej położonym miejscem wynosi ponad 180 m.

Podlaski OSG funkcjonuje w jednym z najzimniejszych obszarów Polski (poza górskim), gdzie temperatury ujemne sięgają $-30\text{ }^{\circ}\text{C}$, a ilość dni z zalegającą pokrywą śnieżną sięga 100 dni w ciągu roku.

Na Podlasiu nie ma dużych aglomeracji miejskich, są za to niewielkie miasteczka i wioski, zamieszkałe przez wyznawców prawosławia, w których można zobaczyć piękne cerkwie i zapoznać się z prawosławnymi tradycjami. Przede wszystkim czeka na przybysza wspaniała przyroda - dwie rozległe Puszcze Knyszyńska i Białowieska, oraz unikatowe w skali Europy rozlewiska dwóch rzek, Narwi i Biebrzy, z ogromnym bogactwem świata roślinnego i zwierzęcego.

Jeszcze w średniowieczu większość regionu porastały wielkie puszcze. Do dziś zachowały się tylko ich fragmenty, ale i tak są to imponujące kompleksy leśne, objęte ochroną w parkach narodowych.

Puszcza Białowieska to największy naturalny obszar leśny w Europie, ostatni fragment pierwotnej puszczy o niespotykanym w innych lasach europejskich bogactwie fauny i flory. Puszcza została wpisana na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, a Białowieski Park Narodowy zaliczono również do Rezerwatów Biosfery i uhonorowano Dyplomem Europy. Średni wiek rosnących tu drzew wynosi 126 lat. W puszczy mieszkają m.in. żubry, największe europejskie ssaki. Wytyczone szlaki turystyczne pozwalają przyjrzeć się z bliska skarbowi tego najcenniejszego na kontynencie lasu.

Warto odwiedzić położone na obrzeżach puszczy miejscowości - Białowieżę i Hajnówkę. Ich mieszkańcy to w większości wyznawcy prawosławia. Można tu obejrzeć m.in. ciekawe, zabytkowe cerkwie.

Północno-wschodnia część regionu to jeden z najpiękniejszych i najdzikszych zakątków kraju. Znajdują się tu rozlewiska dwóch rzek - Biebrzy i Narwi. Rozlewiska Biebrzy to najrozleglejszy i najlepiej zachowany naturalny zespół torfowisk w Europie, chroniony przez park narodowy, a także międzynarodową konwencję Ramsar, obejmującą szczególnie wartościowe przyrodniczo obszary wodno-błotne o dużym znaczeniu dla ptactwa wodnego. Biebrza i Narew to prawdziwy raj dla miłośników obserwacji ptaków. Nad Biebrzą żyje aż 269 gatunków ptactwa, nad Narwią - ponad 200. Oprócz tego licznie występują tu łosie, bobry i wydry.

Tereny są dzikie, ale nie niedostępne. Najlepiej zwiedzać je w łódce lub kajaku.

Tradycje naszego Oddziału sięga głęboko do naszych korzeni historycznych. Przed nami granicę ochraniały Wojska Ochrony Pogranicza, w okresie międzywojennym Korpus Ochrony Pogranicza i inne formacje. Do tej pory istnieją strażnice, które były wykorzystane w służbie w okresie międzywojennym i powojennym, między innymi w Rutce Tartak, Hołnach Wolmera i Stanowisko.

Po odzyskaniu niepodległości 1918 roku granica północno-wschodnia pomiędzy Polską a Litwą w początkowym okresie wywalczona została przez żołnierzy Wojska Polskiego, a w późniejszym okresie ochraniała ją Wojskowa Straż Graniczna, Policję Państwową i Korpus Ochrony Pogranicza. W Suwałkach, w Sejnach stacjonowały jednostki Korpusu Ochrony Pogranicza w latach 1924-1939, które brały udział w walkach obronnych we wrześniu 1939 roku

w ich strukturach istniały strażnice w m. Wiżajny, Budwieć, Puńsk, Krejwiany, Poluńce i tych wyżej wymienionych.

Po zakończeniu II wojny światowej nowe wojska powołane do ochrony granicy – Wojska Ochrony Pogranicza wykorzystywały zachowane strażnice do dalszej służby, a szczególnie budynek Rutki Tartak, który obrysem swoim przypominał o historii Polski i o naszym twórcy Państwa Polskiego Józefie Piłsudskim.

W dniu dzisiejszym w strukturze Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej istnieje właśnie ta strażnica w Rutce Tartak jako dowód naszych tradycji w ochronie granicy państwowej. Kontur strażnicy to inicjał imienia „JP” – Józef Piłsudski. Strażnica wybudowana na cześć Marszałka Polski - twórcy państwa polskiego Józefa Piłsudskiego.

Granicę wschodnią wyznaczyli bez naszego udziału zwycięzcy II wojny światowej Związek Radziecki, Stany Zjednoczone i Wielka Brytania. Przyjęły oni przebieg granicy wschodniej zaproponowany przez Lorda George Curzona jeszcze w 1920 roku. Nowa granica podzieliła wiele gospodarstw rolnych i rodzin mieszkających w pasie granicznym. Doprowadziła nawet do lokalnych manifestacji, „buntów” - nie zadowolenia z dokonywanego podziału.

Nie zapominamy, również o tym że na terenie naszego województwa od wieków stykały się różne narody i różne wiary tworząc piękną mozaikę naszej społeczności.

W m. Bogusze istnieje najstarszy znak graniczny z 1545 roku postawiony w miejscu styku Prusów, Jaćwingów i Mazowsza a w późniejszym okresie Prus i Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Autorem znaku jest pierwszy rektor Jerzy Sabinus z Uniwersytetu w Królewcu.

W utworzonej Sali Tradycji PoOSG cały czas podkreślamy Naszą historię i tych co ją tworzyli. Nasza praca nie ogranicza się tylko do wykonywania zadań

służbowych. W działalności poza służbowej utrzymujemy kontakt z kombatantami, z placówkami naukowymi i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się propagowaniem historii formacji granicznej w regionie.

Na terenie Oddziału utworzona została stała ekspozycja sprzętu wojskowego, która jest jedyną na terenie województwa białostockiego próbą ukazania historii sprzętu wojskowego stosowanego w siłach zbrojnych. Wystawiamy eksponaty pochodzące z XIX wieku i XX wieku. Posiadamy unikatowe eksponaty jak samochód pancerny FAJ.

pplk SG Kajetan Szczepański

Mapa służbowej odpowiedzialności Podlasko-Mazurskiej Brygady Wojsk Ochrony Pogranicza.

- 1990 -

W 1990 roku kończy się historia Wojsk Ochrony Pogranicza dając początek pracom organizacyjnym nad powstaniem nowej formacji granicznej.

Podlasko-Mazurską Brygadą Wojsk Ochrony Pogranicza w tym czasie dowodził **plk dypl. Józef Kosno**.

Brygada odpowiedzialna była za odcinek obejmujący strażnice od Sławatycz poprzez Janów Podlaski, Czeremchę, Białowieżę, Gródek, Sokółkę, Lipsk, Sejny, Rutkę Tartak, Banie Mazurskie, Gołdap aż do Węgorzewa.

Długość odcinka wynosiła 564,37 km.

Plk Józef Kosno urodził się w dniu 10 stycznia 1940 roku w Tarnówku gm. Siemno. Szkołę podstawową ukończył w 1953 roku w Siemnie i dostał się do Technikum Mechanicznego we Wrocławiu. Po skończeniu tej szkoły pracował w latach 1957 –1960 w Świdnicy a później w Radomiu w zakładach mechanicznych. W dniu 15 września 1960 roku uczęszczał do Oficerskiej Szkoły WOP w Kętrzynie, którą ukończył 8 października 1963 roku. Dostał przydział do Lubuskiej Brygady WOP w Krośnie Odrzańskim i tam pełnił różne stanowiska: dowódca plutonu, dowódca strażnicy w Górzycy, pomocnik Kierownika Sekcji Szkolenia, Szef Wydziału Operacyjnego, Szef Sztabu. W dniu 15 lipca 1986 roku został przeniesiony na stanowisko Dowódcy Podlasko-Mazurskiej Brygady Wojsk Ochrony Pogranicza.

W dniu 19 grudnia 1990 roku Dowódca Brygady za zajęcie I miejsca we współzawodnictwie o tytuł „Przodującego pododdziału” wyróżnił:

- w grupie pododdziałów przy sztabowych
sko Augustów, dowodzoną przez mjr Andrzej Piotrowskiego,
kompanię łączności dowodzoną przez kpt. Walentego Bartoszuca,
kompanię odwodową dowodzoną przez kpt. Andrzeja Jarmoszuka,
- w grupie pododdziałów granicznych
strażnicę w Rutce Tartak dowodzoną przez kpt. Stanisława Majewskiego,
strażnicę w Gródku dowodzoną przez kpt. Aleksandra Turczyńskiego,
strażnicę w Sokółce dowodzoną przez mjr Bonifacy Skonieczny.

**Plk dypl. Józef Kosno gratuluje dowódcą pododdziałów nagród,
od prawej mjr Andrzej Piotrowski, por Jerzy Golub, por Walenty Bartoszek.**

W dniu 12 października 1990 roku Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił Ustawy: - „O Straży Granicznej”, „O ochronie granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej”, które weszły w życie 19 listopada 1990 roku. Nowa organizacja powołana do ochrony granicy oparta została na strukturze policyjnej jako formacja zawodowa.

Duże zasługi w pracach legislacyjnych wnieśli członkowie związku powstałego w marcu 1990 roku – Niezależnego Ruchu Żołnierzy Zawodowych w składzie: - kpt. Krzysztof Bocianiak, mjr Tomasz Wach, kpt. Stanisław Firlej, kpt. Jerzy Karpienko, mjr Wiesław Małaszyński.

W pracach tych brali udział parlamentarzyści naszego regionu: senator Stanisław Bernatowicz, poseł Włodzimierz Cimoszewicz i Józef Szymański.

Mjr Krzysztof Bocianiak urodził się 20 sierpnia 1956 roku w Wyszogrodzie. W 1975 roku podjął naukę w WSOWChem. W Krakowie. Od 1979 roku do 1986 roku pełnił służbę w Lubuskiej Brygadzie

WOP, na stanowisku dowódcy plutonu, dowódcy kompanii, Szefa Sztabu batalionu odwodowego i Szefa Służby MPS. We wrześniu 1986 roku przeniesiony został do Białegostoku na stanowisko Szefa Służby Chemicznej. W 1990 roku wybrany został na pierwszego przewodniczącego Związków Zawodowych PMB WOP.

Ustawa powoływała jednolitą umundurowaną i uzbrojoną formację – Straż Graniczną.

Z dniem wejścia ustawy Minister Spraw Wewnętrznych wyznaczył termin 6 miesięcy na zorganizowanie nowej formacji. W dniu 10 grudnia 1990 roku Komendant Główny Straży Granicznej płk. prof. Marek Lisiecki wydał Zarządzenie Nr 1/90 w sprawie organizacji Komendy Głównej SG. Zakończenie roku następuje w istniejącej jeszcze Podlasko-Mazurskiej Brygadzie Wojsk Ochrony Pogranicza pracami przygotowawczymi zmierzającymi do powołania nowej jednostki w północno-wschodnim regionie Polski.

Patrol z psem służbowym na granicy.

- 1991 -

Początek **1991 roku** niesie ze sobą szereg decyzji i rozkazów przełożonych określających struktury organizacyjne i kompetencje poszczególnych jednostek Straży Granicznej.

Zarządzenie Nr 6/91 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 14 lutego 1991 roku określiło terytorialny zasięg działania terenowych organów Straży Granicznej oraz organizacji Komendy Oddziałów. Na jego mocy utworzono Oddział Straży Granicznej w Białymstoku, któremu podlegała granica państwa od znaku granicznego nr 1988 do znaku granicznego nr 1346.

Natomiast rozkazem specjalnym Nr pf-30 z dnia 18 lutego 1991 roku uwzględniając tradycje jednostek WOP i KOP Komendant Główny Straży Granicznej rozkazał z dniem 15 lutego 1991 roku przyjąć i stosować nazwę

PODLASKI ODDZIAŁ STRAŻY GRANICZNEJ

z miejscem postoju w Białymstoku. Jednocześnie w tym samym czasie minister MSW rozkazem Nr 2 z dnia 14 lutego 1991 roku mianował od dnia 16 lutego 1991 roku pierwszego Komendanta Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej płk mgr Zdzisława Jakubiszyna.

Płk Zdzisław Jakubiszyn urodził się w dniu 25 stycznia 1940 roku w m. Czermielów Mazowiecki na terenie obecnej Republiki Ukrainiejskiej. W 1958 roku został przyjęty do Oficerskiej Szkoły WOP, którą ukończył w 1961 roku i skierowany na stanowisko kontrolera do Granicznego Punktu Kontrolnego w Kunowicach w Lubuskiej Brygadzie WOP. W latach 1966-1973 pracuje w Woj. Insp. Ochrony Przemysłu w Zielonej Górze. W 1974 roku podejmuje studia w Akademii Spraw Wewnętrznych na kierunku kontrwywiadowczym. Po zakończeniu studiów wraca do macierzystej jednostki, w której służy do 1985 roku. W dniu 1 lipca 1985 roku zostaje przeniesiony do Białegostoku i wyznaczony na stanowisko Zastępcy Dowódcy P-MB WOP.

Szczególnym wydarzeniem w życiu Oddziału był dzień 15 marca 1991 roku, w tym dniu na uroczystym apelu Dowódca Podlasko-Mazurskiej Brygady WOP płk dypl. Józef Kosno w obecności Komendanta Głównego SG płk prof. Marka Lisieckiego przekazał swoje obowiązki Komendantowi Podlaskiego Oddziału SG płk mgr Zdzisławowi Jakubiszynowi. Od tego momentu nowy Komendant kierował procesem rozformowania Podlasko-Mazurskiej Brygady WOP i jednocześnie organizował Podlaski Oddział SG.

**Minister Zimowski wręcza akt mianowania na stanowisko
Komendanta Podlaskiego Oddziału SG dla płk Zdzisław Jakubiszyna.**

W marcu i kwietniu 1991 roku przekazane zostały do Warmińsko-Mazurskiego Oddziału SG w Kętrzynie strażnice w m. Węgorzewo, Banie Mazurskie i Gołdap.

Natomiast do Nadbużańskiego Oddziału SG w Chełmie strażnice w m. Janów Podlaski, Terespol i Sławatycze.

W wyniku przeorganizowania Podlaski Oddział SG ochraniał odcinek granicy państwowej o długości 321 km na terenie województwa białostockiego i suwalskiego.

Na obszarze służbowego działania rozlokowano strażnice i Graniczne Punkty kontrolne w następujących miejscowościach:

- strażnice SG w Rutce Tartak, Sejny, Lipsk, Augustów, Sokółka, Gródek, Białowieża, Czeremcha,
- GPK w m. Ogrodniki, Kuźnica Białostocka, Siemianówka i Czeremcha.

W ramach obsady kierowniczych stanowisk Oddziału Komendant Główny SG z dniem 12 kwietnia 1991 roku mianował na stanowisko Zastępcy Komendanta Oddziału – **kpt. Włodzimierza Gryca**.

W dniu 7 maja 1991 roku Komendant Główny SG wydał Zarządzenie Nr 021 w sprawie rozwiązania jednostek Wojsk Ochrony Pogranicza oraz utworzenia jednostek organizacyjnych Straży Granicznej. Na mocy tej decyzji utworzono Podlaski Oddział SG według etatu Nr 44/015 o stanie osobowym 952 funkcjonariuszy i 70 pracowników urzędów państwowych.

**Uroczyste przekazanie obowiązków Dowódcy PMB WOP
dla Komendanta PoOSG.**

Natomiast z dniem 8 maja Komendant Podlaskiego Oddziału SG mianował na stanowiska Naczelników poszczególnych Wydziałów niżej wymienione osoby:

- kpt. Henryk Biały	- Naczelnik Wydziału Ochrony Granicy,
- mjr Tomasz Wach	- Naczelnik Wydziału Kontroli Ruch Gran.,
- kpt. Waldemar Paziewski	- Naczelnik Wydziału Tech. i Zaopatrzenia,
- kpt. Stanisław Firlej	- Naczelnik Wydziału Prezydialnego,
- kpt. Walenty Bartoszek	- Naczelnik Wydziału Łączności i Informatyki,
- kpt. Tadeusz Cudny	- Naczelnik Wydziału Kadr i Szkolenia,
- mjr Andrzej Kowalski	- Naczelnik Wydziału Doch.-Śledczego,
- mjr Mikołaj Nazaruk	- Naczelnik Wydziału Finansów,
- mjr Ireneusz Romański	- kierownik Sekcji Zdrowia.

Z dniem 15 maja 1991 roku żołnierze zawodowi WOP, którzy wyrazili zgodę na podjęcie służby w szeregach Straży Granicznej, zostali zwolnieni i przeniesieni do rezerwy, a z dniem 16 maja zostali mianowani funkcjonariuszami Straży Granicznej w służbie stałej i wyznaczeni na stanowiska służbowe zgodnie z etatem Oddziału.

W dniu 16 maja 1991 roku Minister MSW wydał zarządzenie Nr 47/91 w sprawie zorganizowania z tym dniem Straży Granicznej i rozformowania z dniem 15 maja WOJSK OCHRONY POGRANICZA.

Dzień 16 maja ustanowił uroczyście obchodzonym co roku
ŚWIĘTEM STRAŻY GRANICZNEJ.

Już nie przysięga, a ślubowanie pierwszych funkcjonariuszy Straży Granicznej w Białymstoku.

I defilada – z nowym sztandarem.

W dniu 25 maja odbyło się pierwsze uroczyste ślubowanie funkcjonariuszy w służbie kandydackiej.

W dniu 16 czerwca w sali odpraw odbyło się uroczyste ślubowanie funkcjonariuszy w służbie stałej Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej. Uroczystość odbyła się w obecności Prezydenta Miasta Białegostoku mgr Lecha Rutkowskiego i Komendanta Policji w Białymstoku. Wydarzenie to zamknęło sześciomiesięczny proces organizacji Straży Granicznej i naszego Oddziału.

W dniu 24 czerwca 1991 roku odbyła się w oddziale I Oddziałowa Konferencja Delegatów Niezależnego Samorządowego Związku Zawodowego Funkcjonariuszy Straży Granicznej. Poprzedniczką jego był Niezależny Ruch Żołnierzy Zawodowych Wojsk Ochrony Pogranicza, który powstał wiosną 1991 roku. Konferencja określiła kierunki i zadania Niezależnego Związku oraz wybrała władze związkowe. Przewodniczącym w Oddziale został wybrany kapitan Krzysztof Bocianiak. Ponadto do Prezydium zostali wybrani: kapitan Andrzej Jarmoszuk, st. chor. Bogusław Kulikowski jako zastępcy przewodniczącego, kapitan Jerzy Czech sekretarz i st. sierż. Krzysztof Kamiński jako skarbnik.

Delegatami na I Krajowy Zjazd NSZZFSG zostali wybrani: kpt. Krzysztof Bocianiak, kpt. Andrzej Jarmoszuk, mjr Wiesław Małaszyński i st. chor. Bogusław Kulikowski.

We wrześniu 1991 roku zrodziła się inicjatywa powołania Społecznego Komitetu Fundacji Sztandaru dla Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej i nadania imienia gen. bryg. Henryka Minkiewicza. Inicjatywę tę poparł Zarząd „Rodzin Katyńskich” przy Muzeum Historycznym w Białymstoku. Dlatego, że przyszły patron był jednym z wielu tysięcy oficerów polskich, zamordowanych wiosną 1940 roku w Katyniu.

Zarząd „Rodzin Katyńskich” objął też patronat nad przygotowaniem do uroczystości. W dniu 14 października odbyło się założycielskie posiedzenie Społecznego Komitetu Fundacji Sztandaru i nadania imienia dla Podlaskiego Oddziału SG. Skład Komitetu przedstawiał się następująco: Pan Wiktor Sucharski – przewodniczący, płk Zdzisław Jakubiszyn, mjr Włodzimierz Gryc, mjr Stanisław Firlej, mjr Mikołaj Nazaruk, mjr Henryk Biały, mjr Tomasz Wach, kpt. Tadeusz Cudny, kpt. Walenty Bartoszek, mjr Waldemar Paziewski, mjr Andrzej Kowalski, ppłk Antoni Koncewicz, por Eugeniusz Lewczuk, mjr Jerzy Karpieńko, kpt. Krzysztof Bocianiak, kpt. Kazimierz Duda, por Leszek Krzywański.

Komitet podjął decyzję o skierowaniu apelu do środowisk białostockich i suwalskich o finansowe wsparcie inicjatywy nadania sztandaru i imienia dla Oddziału SG oraz urządzenia z funduszy społecznych nowej Sali Tradycji Oddziału.

Powołany został również Honorowy Komitet Uroczystości w składzie: Pan Wiktor Sucharski – przewodniczący, Pan prof. Stanisław Prutis – Wojewoda białostocki, Pan Lech Rutkowski – Prezydent Białegostoku, Pan Jacek Czarnecki – Przewodniczący Sejmiku Samorządowego woj. suwalskiego, Pan Krzysztof Filipow dyrektor Muzeum Wojska, Pan Tadeusz Radziwonowicz dyrektor Archiwum Państwowego w Suwałkach oraz Ksiądz kpt. Marian Wydra – kapelan garnizonu białostockiego.

Termin uroczystości ustalono na pierwszą rocznicę powstania Straży Granicznej. W oparciu o opracowany plan przedsięwzięć organizacyjnych rozpoczęły się intensywne prace nad przygotowaniem do uroczystości.

Pierwszy Komendant PoOSG żegna grupę 50 żołnierzy zawodowych WOP odchodzących do rezerwy w maju 1991 roku.

Wspólne zdjęcie w Sali Tradycji w środku Dowódca PMB WOP i Komendant PoOSG.

Ostatnie dni Klubu Żołnierskiego.

- 1992 -

Rok 1992 nasz Oddział rozpoczyna od planowania remontów i rozbudowy bazy oraz struktury, która musi odpowiadać nowym potrzebom i zadaniom. Prowadzone są prace remontowe. W kwietniu 1992 roku rusza rozbudowa przejścia granicznego w Ogrodnikach. Prace finansowane są z funduszu wojewody. Modernizacja polega na zmianie nawierzchni jezdni, budowie nowego budynku administracyjnego, pomieszczeń socjalnych i zaplecza gospodarczego dla potrzeb Straży Granicznej i Urzędu Celnego.

W dni 8 kwietnia 1992 roku o godz. 12.00 na stadionie odbyła się uroczystość, w której wziął udział cały stan osobowy Oddziału. Pożegnany został ostatni rocznik żołnierzy służby zasadniczej Wojsk Ochrony Pogranicza odchodzących do rezerwy. W historii WOP był 47 rocznik żołnierzy służących w ochronie granicy państwa polskiego.

Prace rozpoczęte w zeszłym roku przez Społeczny Komitet Fundacji Sztandaru i nadania imienia patrona dobiegały końca. W dniu **23 maja 1992 roku** o godz. 11.00 odbyła się Msza Święta w Kościele pw. Św. Stanisława w intencji poświęcenia nowego sztandaru.

Sztandar poświęcił Jego Eminencja ks. gen Sławoj Leszek Głódź.

Mszę prowadził Jego Eminencja ks. gen. Sławoj Leszek Głódź. Następnie o godz. 12.30 odbył się na stadionie w jednostce uroczysty apel, na którym wyznaczono nowy sztandar dla Komendanta Podlaskiego Oddziału SG płk Zdzisława Jakubiszyna oraz nadano imię patrona dla Oddziału.

Na uroczystości wśród zaproszonych gości był ks. bp Czesław Kulikowski kapelan Korpusu Ochrony Pogranicza.

Dowódcą uroczystości był mjr Ryszard Kamiński, kompanię honorową wystawiła kompania zabezpieczenia dowodzona przez kpt. Kajetana Szczepańskiego.

Dowódcą poczty sztandarowego był kpt. Andrzej Kuśnierz, oprócz niego w skład wchodził st. chor. Tadeusz Orzechowski i st. sierż. Antoni Walko. Dowódcą poczty flagowego był st. sierż. Włodzimierz Iwaniuk. W czasie uroczystości odczytany został Apel Poległych przez ppłk Antoniego Koncewicza.

Nasz Oddział otrzymał sztandar ufundowany przez ludność województwa białostockiego i suwalskiego oraz imię patrona, którym został pierwszy Dowódca Korpusu Ochrony Pogranicza **gen. dyw. Henryk Minkiewicz**.

Nowy sztandar swoimi widowymi znakami nawiązywał do sztandarów wojskowych opracowanych w wolnej Polsce w 1937 roku. Czerwony Krzyż Maltański znajduje się na białym tle, a w centrum umieszczona jest dewiza **„Bóg, Honor, Ojczyzna”**.

Wybierając dla nas patrona organizatorzy pragnęli nawiązać do tych formacji, które przez okres PRL-u były zapomniane i wymazane z naszej historii formacji granicznych, a przecież tak dużo zrobili dla swojej Ojczyzny.

Gen. dyw. Henryk Minkiewicz urodził się w dniu 19 stycznia 1880 roku w Suwałkach. Maturę uzyskał w gimnazjum w Mariampolu. Studiował w Petersburgu medycynę, a w Krakowie sztuki plastyczne. Tam też zaczął pracować w tajnych organizacjach niepodległościowych. Był Komendantem Związku Strzeleckiego w Zakopanym.

W 1914 roku wstępuje do Legionów Polskich, w których dowodzi najpierw kompanią później batalionem i pułkiem. W dniu 7 lipca 1916 roku dostał się do niewoli rosyjskiej, z której ucieka w dniu 27 lipca 1917 roku. Służył następnie w Polskim Korpusie Posiłkowym, od maja 1918 roku dowodzi 1 Brygadą. W Wojsku Polskim od 7 grudnia 1918 roku mianowany zostaje Zastępcą Dowódcy Okręgu Przemyśl, od lipca 1919 roku dowodzi 2 Dywizją Piechoty. Od 1921 roku dowodzi 4 DP, potem był kolejno Zastępcą Dow. Okręgu Korpusu V Kraków i Okręgu Korpusu I Warszawa. W dniu 16 lutego 1925 roku obejmuje dowództwo Korpusu Ochrony Pogranicza i pełni obowiązki do dnia 6 maja 1929 roku. Z dniem 30 września 1934 roku zostaje przeniesiony w stan spoczynku. Za swoją służbę wojskową został wyróżniony 4 krotnie Krzyżem Walecznym, Krzyżem Oficerskim, Niepodległości i V klasy Virtuti Militari.

Zamordowany został wiosną 1940 roku w Katyniu.

Wydarzeniom tym towarzyszyło również otwarcie nowej Sali Tradycji Oddziału. Scenariusz wnętrza Sali opracował mjr dr Tadeusz Siergiejszuk. Przedstawione eksponaty można podzielić na cztery grupy: relikwie, pamiątki osobiste, wspomnienia pisemne i broń wraz z umundurowaniem.

Najwięcej zainteresowania budziły pamiątki katyńskie.

Dzięki Panu Jerzemu Tucholskiemu oraz prokuratorowi Panu Stefanowi Śnieżce otrzymaliśmy w gablocie hermetycznie zamkniętej pamiątki z prac ekshumowanych prowadzonych w Katyniu w 1991 roku. Szczątki umundurowania

oraz osobiste wyposażenie po zamordowanych żołnierzach są traktowane przez nas jako **relikwie** naszej formacji. Rodzina Katyńska przekazała urny z ziemią ze Strobielska, Miednoje i Katynia, gdzie byli internowani, a później zamordowani przez NKWD żołnierze Wojska Polskiego, Korpusu Ochrony Pogranicza i Policji Państwowej. W tej grupie pamiątek są też opracowania ks. prałata Zdzisława Peszkowskiego kapelana Rodziny Katyńskiej.

Przemawia Prezydent Białegostoku Pan Lech Rutkowski.

Zgromadzono w niej materiały ilustrujące historię ochrony granic państwa polskiego, ze szczególnym uwzględnieniem granicy wschodniej oraz tradycje Korpusu Ochrony Pogranicza i Wojsk Ochrony Pogranicza.

W uroczystościach brali udział przedstawiciele ministerstwa MSW, duszpasterstwa oraz członkowie władz lokalnych.

W czerwcu 1992 roku w zakresie odpowiedzialności służbowej Podlaskiego Oddziału SG zostaje uruchomione połączenie kolejowe Suwałki – Szestokai w Republice Litewskiej. Ze względu na zwiększony ruch turystyczny pomiędzy Polską a Litwą w tym samym miesiącu otwarto połączenie lotnicze pomiędzy Suwałkami a Wilnem.

Przejście kolejowe Trakiszki.

Reprezentacja naszego Oddziału w lipcu 1992 roku wzięła udział w I Olimpiadzie Miejskiej organizowanej przez Prezydenta Miasta Białystok i zajęła II miejsce w rozgrywkach w piłkę nożną.

W tym samym czasie funkcjonariusze Podlaskiego Oddziału SG biorą udział w XXI Ogólnopolskim Rajdzie Górskim szlakami „Obrońców Granic” i zdobywają puchar przechodni.

Za organizację i duże zaangażowanie zostaje wyróżniony przez Komendanta PoOSG chor. Józef Strakszys.

W dniu **12 października 1992 roku** zespół nasz zdobywa w rozgrywkach miejski piłki nożnej puchar kryształowy pokonując zespół Elektrociepłowni Białystok.

Służby budowlane naszego Oddziału w październiku 1992 roku wykupują budynek wraz z terenem od byłej Spółdzielni Rolniczej z przeznaczeniem na urządzenie nowej Strażnicy na odcinku litewskim w m. Szypliszki. Rozpoczęto również budowę międzynarodowego przejścia drogowego w m. Budzisko – otwarcie zaplanowano na 1993 rok.

**W dniu 1 sierpnia 1992 roku nowi funkcjonariusze złożyli ślubowanie.
Komendant składa gratulacje Pani szer. Joannie Mikołajczyk.**

W 1992 roku do Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej przyjęto 82 funkcjonariuszy wśród nich przyjęto: kpt. Leszek Eckiert, ppor Marek Malewicki, kpr. Konrad Wygonowski, st. szer. Jerzy Jarosz, szer. Joanna Mikołajczyk – jako pierwsza kobieta w naszym Oddziale w Białymstoku.

Przeszli do innych oddziałów lub ubyło do rezerwy 8 funkcjonariuszy, a wśród nich: mjr Tomasz Wach – przeszedł w lipcu do Sudeckiego Oddziału SG, kpt. Edward Łopata – przeszedł w kwietniu do Lubuskiego Oddziału SG.

Z Komendy Głównej SG w grudniu przyjęto 12 pojazdów osobowo-terenowych marki Land-Rover, które zostały skierowane do pracy w terenie w strażnicach.

W dniu **3 grudnia 1992 roku** Komendant Główny Straży Granicznej płk. dr Jan Wojcieszczuk Decyzją Nr 40 ustanowił „Odznakę Straży Granicznej”. Zgodnie ze statusem odznaka jest nadawana funkcjonariuszom SG z okazji Dnia Straży Granicznej oraz dnia Narodowego Święta Niepodległości na wniosek Komendanta Oddziału.

Przeście drogowe w m. Ogrodniki.

W tym samym dniu Komendant Podlaskiego Oddziału SG za ofiarną i bezinteresowną pomoc w ratowaniu życia ludzkiego wyróżnił: kpt. Leszka Sidorowicza, st. chor. Jana Żaka, st. sierż. Wiesława Kaczana, st. sierż. Tadeusza Kuchalskiego, kpr. Sławomira Mikisza.

- 1993 -

Rok 1993 był drugim rokiem samodzielnego funkcjonowania nowej formacji granicznej powstałej do ochrony granicy w nowych zmieniających się warunkach europejskich. Rozbudowa przejść granicznych, tworzenie nowych stanowisk wymagających zwiększonego wysiłku związanego z napływem ruchu turystycznego, powstanie nowych strażnic – celem uszczelnienia granicy – to najważniejsze zadania jakie zostały postawione przed naszym Oddziałem.

W dniu 9 marca 1993 roku Komendant Oddziału dokonał rocznego podsumowania zadań. W czasie odprawy podkreślił, że przed nami stoją bardzo ważne zadania takie jak:

- zapobieganie migracji,
- powstrzymanie zorganizowanego przemytu towarów,
- wyposażenie jednostki w nowoczesny sprzęt techniczny i środki transportu.

Przypomniał, że zgodnie z zaleceniem kierownika resortu w czasie reorganizacji będą brane pod uwagę kompetencje, fachowość i lojalność oraz zaangażowanie. Płk Jakubiszyn stwierdził, że zadania za rok 1992 zostały wykonane.

W dniu **26 marca 1993 roku** uruchomiono przejście towarowe w m. Bobrownikach. Celem usprawnienia obsługi wprowadzono wspólną odprawę paszportową po stronie białoruskiej. Z funduszu wojewody rozpoczęto budowę pomieszczeń dla Straży Granicznej i Urzędu Celnego.

Przejście graniczne z lotu ptaka w Bobrownikach.

W miesiącu kwietniu w tym samym celu wprowadzono wspólne odprawy paszportowo-celne w przejściu drogowym GPK Kuźnica Białostocka.

Komendant PoOSG w miesiącu marcu za aktywną działalność społeczną na rzecz środowiska emerytów WOP oraz duże zaangażowanie w pracy Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych wyróżnił niżej wymienionych rezerwistów: ppłk rez. Czesław Warguła, mjr rez. Tadeusz Trzpis, mjr rez. Tadeusz Czyżewski, kpt. rez. Władysław Goljasz, sierż. sztab. rez. Józef Wiśnik.

Zebranie Koła Nr 1 Związku Żołnierzy Zawodowych.

W uroczystościach organizowanych na terenie miasta zawsze brał udział poczet sztandarowy naszego Oddziału. W dniu 3 kwietnia w kościele Św. Wojciecha odbyło się uroczyste odsłonięcie tablicy upamiętniającej męczeńską śmierć jeńców polskich zamordowanych przez funkcjonariuszy NKWD. Dowódcą pocztu był por. Jan Karczewski.

W kwietniu 1993 roku w Białymstoku przebywał Minister MSW Andrzej Milczanowski, który na terenie Oddziału poprowadził odprawę Komendantów Oddziałów odcinka wschodniego oraz Policji. Odprawa dotyczyła zwalczania przestępczości zorganizowanej na pograniczu oraz współpracy pomiędzy resortami.

Meldunek składa dla Ministra MSW Komendant PoOSG.

Zgodnie z zadaniami Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej zostaje rozbudowana ilość strażnic na odcinku służbowej odpowiedzialności.

Strażnica Wizajny z lotu ptaka.

W dniu 28 czerwca 1993 roku w Wiżajnach wykupiony zostaje budynek i teren po byłym Zakładzie weterynaryjnym za sumę 2 mld. 311 mln. zł. W tym samym roku dokonano remontu budynku celem przystosowania go do warunków nowej strażnicy. Remont kosztował 261 mln. zł.

W okresie od czerwca do końca września 1993 roku wyznaczone zostały dwie strażnice polowe, jedna w m. Rudawce na odcinku strażnicy Lipsk, druga w m. Hołny Wolmera na odcinku strażnicy Sejny.

Strażnica polowa liczyła średnio po ok. 30 funkcjonariuszy i cztery pojazdy osobowo-terenowe.

W strażnicy polowej w m. Rudawka oraz na służbie w m. Kurzyniec na Kanale Augustowskim.

Dowódcami strażnic byli dowódcy pododdziałów 1ko i 2 ko: kpt. Włodzimierz Leszczyński i por. Jacek Dederko, por Mariusz Tomaszewski, por Janusz Wojciuk, por Józef Strakszys oraz st. sierż. Bogusław Różański.

Kierownicza kadra PoOSG od lewej: mjr W. Paziewski, mjr M. Nazaruk, ppłk Dąbrowski, ppłk A. Kowalski, płk Z. Jakubiszyn, kpt J. Czech, mjr W. Gryc, kpt. K. Bocianiak i kpt. T. Cudny.

W 1993 roku otrzymaliśmy do Oddziału nowe pojazdy – razem za cały rok odebraliśmy 16 Volkswagenów i 8 Land-Rowerów.

Nowa partia pojazdów odbierana w porcie w Gdyni.

Od połowy roku nielegalnie przestrzeń powietrzną granicy polsko-litewskiej przekroczyło, aż 40 razy samoloty z przemytem towaru i ludzi.

An-2 zatrzymany na lotnisku w Gdańsku.

Sygnaly docierające do Oddziału dowodzą, że granicę naruszają śmigłowce Mi-2 i samoloty An-2. Czyli obiekty lotnicze, które mogą latać na niskich wysokościach. Przemytncze „antki” w ówczesnych warunkach są bez karne. Lotnicy z byłych republik ZSRR znają dobrze system polskiej obrony „prawej ściany” granicy, która w czasach PRL-u pilnowana była przez radzieckich pograniczników.

Zgodnie z ustawą ochronę przestrzeni powietrznej wykonują Wojska Lotnicze i Obrony Powietrznej we współdziałaniu z innymi rodzajami Sił Zbrojnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej oraz Straży Granicznej.

W dniu **1 sierpnia 1993 roku** następuje zmiana na stanowisku Komendanta Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej. Nowym Komendantem został **mgr Leszek Czech**.

W dniu 1 września 1993 roku w GPK Budzisko zostaje otwarty międzynarodowy ruch towarowy, od grudnia granicę przekraczać mogą posiadacze paszportów dyplomatycznych i pracownicy polskich przedstawicielstw dyplomatycznych.

Komendant Główny SG na odprawie służbowej przedstawia nowego Komendanta PoOSG mgr Leszka Czecha.

Mjr Leszek Czech urodził się w dniu 4 maja 1959 roku w Białymstoku. Skończył studia na Wydziale Administracyjno-Ekonomicznym Filii Uniwersytetu Warszawskiego i otrzymał tytuł magistra administracji.

Służbę wojskową odbył w SPR Głogów i w jednostce JW. 2066 Bartoszyce. W latach 1983-1990 pracował w Białostockich Zakładach Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego, w Kurierze Polskim i Polskim Towarzystwie Ekonomicznym. Od 1990 roku pracował w Urzędzie Ochrony Państwa.

W dniu 5 sierpnia 1993 roku zakończono remont budynku w m. Szypliszki, w którym będzie utworzona strażnica Straży Granicznej. Budynek i działka o powierzchni 0,5 ha wykupiona została od Spółdzielni Rolniczej za sumę 2 mld. 232 mln. zł. Otwarcie strażnicy nastąpiło w październiku 1993 roku.

Strażnica w Szypliszkach.

W dniu 14 października pozyskano po byłym PGR-e w m. Krynki budynek administracyjny ze stołówką i działką o powierzchni 0,1949 ha za cenę 1 mld. 226 mln. zł.

Ostatni skład orkiestry pod dowództwem chor. Krzysztofa Kamińskiego.

Wraz z powstaniem nowych pododdziałów ulegały rozwiązaniu inne pododdziały. Taki los spotkał orkiestrę.

Ostatni kapelmistrz chor. Krzysztof Kamiński i jego funkcjonariusze musieli zmienić swoje stanowiska. Część zasilą GPK, a inni pododdziały przysztabowe.

W dniach 22-25 listopada 1993 roku w Oddziale przebywała delegacja Centrum Pogranicznych Wojsk Republiki Łotwy. Celem wizyty było zapoznanie się z techniką pracy, nowymi środkami ochrony i zabezpieczeniem granicy Rzeczypospolitej Polskiej.

W naszym Oddziale w 1993 roku została zainstalowana nowa centrala telefoniczna Panasonic dla potrzeb funkcjonariuszy zakupiono radiotelefony firmy Motorola i Philips.

W celu rozbudowy etatu Oddziału przyjęto 116 funkcjonariuszy, wśród nich: ppor. Artura Borysa, ppor. Dariusza Gutowskiego, mł. chor. Marka Kamińskiego, st. szer. Marka Górskiego.

Z Oddziału ubyło 14 funkcjonariuszy, między innymi ubył por. Piotr Neuman, który przeszedł do Komendy Głównej SG.

Tragicznie zmarł chor. sztab. Jan Żak.

Chor. sztab. Jan Żak urodził się w 1954 roku w m. Czarna Białostocka. W 1972 roku wstąpił do Wojsk Ochrony Pogranicza, służył w Pomorskim Oddziale WOP w m. Świnoujściu. W 1982 roku na swoją prośbę został przeniesiony do Podlasko-Mazurskiej Brygady WOP w Białymstoku na stanowisko kierownika kancelarii.

W okresie służby był wielokrotnie wyróżniany za solidność i dokładność w wykonywaniu poleceń.

Zmarł tragicznie w wypadku samochodowym w październiku 1993 roku.

- 1994 -

Nowy **rok 1994** jest dla Podlaskiego Oddziału okresem tworzenia i doskonalenia nowych struktur. W dniu 16 stycznia w Wiżajnach rozpoczyna pracę nowa strażnica. Z kolei na odcinku białoruskim zaplanowano w tym roku powołanie nowych strażnic w m. Krynkach i Mielniku. Potrzeba tworzenia nowych terenowych jednostek wynika z ciągle narastającego zagrożenia głównie w zakresie zorganizowanej nielegalnej migracji obywateli z Afryki i Azji.

Z dniem 1 marca 1994 roku w Oddziale rozwiązana zostaje nieetatowa Straż Pożarna. Funkcjonariusze Straży Pożarnej po rozliczeniu i zdaniu sprzętu pozostali w dyspozycji dowódców pododdziałów, którym Komendant podziękował za nienaganną służbę w ochronie przeciwpożarowej koszar.

W tym samym czasie rozwiązano zostało kasyno naszego Oddziału.

Chor. Stefan Alfierowicz stawia ostatnie zadanie dla patrolu strażackiego w składzie: szer. Dariusz Goliszewski i szer. Piotr Tomczak.

W dniu 12 marca 1994 roku ślubowanie złożyło 80 funkcjonariuszy SG. Pierwsza tego roczna „przysięga” zaingurowała obchody 70 lecia powstania Korpusu Ochrony Pogranicza. Młodym funkcjonariuszom serdeczne pozdrowienia przekazał Prezydent Białegostoku Lech Rutkowski i kapelan garnizonu ks. kpt. Marian Wydra.

W dniu 8 maja rozpoczęła się I Spartakiada Sportowa Straży Granicznej w Kętrzynie. Udział wzięła drużyna siatkówki, wieloboju i drużyna strzelecka. W ogólnej punktacji Oddział zajął IV miejsce.

Drużyna siatkówki zajęła IX miejsce, drużyna strzelecka VI miejsce, a drużyna wieloboju w składzie: Andrzej Dunda, Jacek Dederko, Konstanty German i Piotr Januskiewicz zajęli II miejsce.

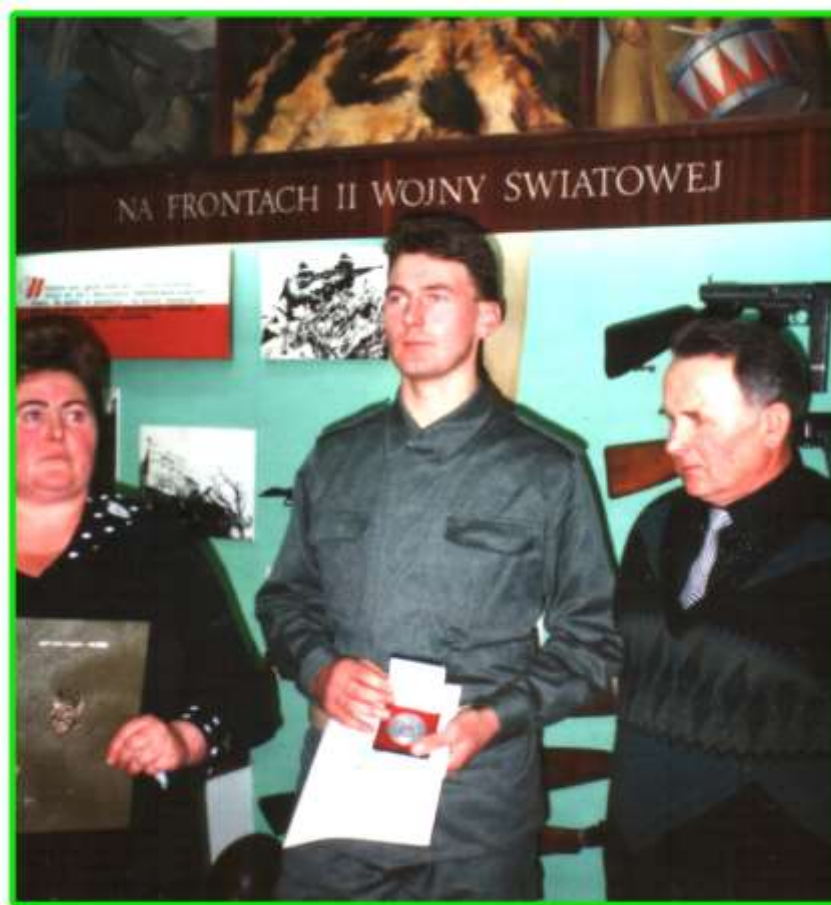

Przedstawiciele naszego Oddziału razem z Komendantem Głównym SG, Komendantem Oddziału i Biskupem Polowym gen. Leszkiem Głódziem.

W Spartakiadzie wzięło udział 12 ekip z każdego oddziału i Komendy Głównej SG.

W dniu 14 maja delegacja w składzie: mjr Krzysztof Bocianiak, mjr Aleksy Denisiuk wyjechała do Warszawy na uroczystości z okazji 50-tej rocznicy bitwy pod Monte Cassino. Msza Święta za poległych żołnierzy odbyła się w Kościele Garnizonowym miasta stołecznego Warszawy, mszę celebrował biskup polowy gen. Sławoj Leszek Głódź. Po mszy uczestnicy dokonali przemarszu na czele z Orkiestrą Reprezentacyjną Straży Granicznej ulicami Warszawy oraz złożyli wieńce ku czci poległych przy Grobie Nieznanego Żołnierza.

Od dnia 1 września 1994 roku funkcjonariusze Podlaskiego Oddziału SG oraz Policji przez okres 4 dni poszukiwali uzbrojonego dezertera Białoruskich Wojsk Pogranicznych, który przekroczył granicę państwową. Akcja prowadzona była z dużym rozmachem, wzięło w niej udział 70 funkcjonariuszy, 200 policjantów oraz psy służbowe i helikopter. Dezertier poddał się bez oporów, wyposażony był w broń palną.

Szer. Józef Kamiński wraz z rodzicami odbiera wyróżnienie.

W dniu 23 listopada 1994 roku w przejściu drogowym w Ogrodnikach szer. Józef Kamiński zatrzymał samochód typu TIR z przemytem papierosów o wartości ok. 10 mld. starych złotych.

W dniach 2-3 grudnia 1994 roku w Białymstoku odbyły się Centralne Obchody 70 Rocznicy Powstania Korpusu Ochrony Pogranicza. Pierwszego dnia o godzinie 16.00 w Klubie Garnizonowym odbyło się spotkanie żołnierskich pokoleń. Uczestniczyli w nim żołnierze Korpusu Ochrony Pogranicza, Straży Granicznej II RP i SG współczesnej. W części artystycznej wystąpił Zespół Estradowy „Desant” i Orkiestra Straży Granicznej z Nowego Sącza.

Drugiego dnia odbyła się Msza Święta celebrowana przez biskupa polowego gen. dyw. Sławoja Leszka Głódzia za żołnierzy żyjących i nie żyjących Korpusu Ochrony Pogranicza. Po uroczystościach religijnych przy pomniku Marszałka Józefa Piłsudskiego przeprowadzono Apel Poległych. Na uroczystości przybył Minister MSW Pan Andrzej Milczanowski i reprezentujący Prezydenta RP Pan Lech Falandysz, a także Komendanci Główni SG, Policji, Straży Pożarnej i Urzędu Ochrony Państwa. Byli także przedstawiciele duchowieństwa katolickiego i prawosławnego.

Żołnierze Korpusu Ochrony Pogranicza.

Uczestnicy obchodów przed Pomnikiem Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Minister Milczanowski podczas swojego wystąpienia wspominał o tym, że znów granica wschodnia jest niebezpieczna, a główne zagrożenie to nielegalna migracja, powstanie wokół niej przestępczości zorganizowanej i różnego typu patologii gospodarczych.

Przemawia ppłk w st. spocz. Jan Sadowski.

W imieniu weteranów – żołnierzy KOP przemówił ppłk w st. spocz. Jan Sadowski. Sędziwy lecz ciągle niezwykle dziarski, podkreślił wielonarodowy i wielowyznaniowy charakter przedwojennej formacji granicznej. Pułkownik ocenił, że współczesna Straż Graniczna powinna więcej uwagi zwrócić na współżycie z lokalnymi społecznościami, mieszkańcami przygranicznych miasteczek i wsi. W Muzeum Wojska byłym żołnierzom KOP zostały wręczone pamiątkowe medale, a współczesnym funkcjonariuszom Straży Granicznej awanse i wyróżnienia.

Centralne obchody w naszym Oddziale zakończyły się pokazem sprzętu oraz sprawnością działania pododdziałów granicznych.

W nocy z 18 na 19 grudnia 1994 roku na wysokości m. Świsłoczany w odległości 200 m od linii granicy państwowej doszło do wymiany ognia pomiędzy

funkcjonariuszem SG a żołnierzami Wojsk Pogranicznych Białorusi, którzy przekroczyli granicę. Patrol białoruski w pościgu za grupą azjatów nielegalnie, bezprawnie przekroczył granicę państwową Rzeczypospolitej Polskiej. W następstwie użycia broni przez funkcjonariusza z patrolu polskiego ciężko ranny został żołnierz białoruski, który umieszczony został w Szpitalu w Białymstoku.

Grupa 37 osobowa imigrantów została zatrzymana i odwieziona do strażnicy w m. Gródek.

W 1994 roku przybyło do naszego Oddziału 84 funkcjonariuszy między innymi: por Mirosław Mantur z Centrum Szkolenia SG, kpr. Marek Koniszewski, st. szer. Bogdan Klepadło.

Odeszło 27 funkcjonariuszy wśród nich ppor. Jan Adamczyk.

Rok 1994 okazał się rokiem rekordowym pod względem prób nielegalnego przekroczenia polskiej granicy na odcinku naszego Oddziału. Nasi funkcjonariusze zatrzymali 30 większych grup imigrantów ze wschodu, w sumie 600 obywateli państw azjatyckich. Kwitł w tym roku również przemyt samochodów. Udaremniliśmy wywóz 520 pojazdów z czego 300 na przejściu granicznym w Kuźnicy Białostockiej.

Minister MSW odznacza funkcjonariusz Podlaskiego Oddziału SG.

- 1995 -

Rok 1995 przynosi otwarcie nowej strażnicy na odcinku granicy polsko-białoruskiej w m. Krynki. Dwa lata wcześniej za sumę 1 mld 228 mln złotych Oddział zakupił działkę o powierzchni 1949 m², od byłego PGR-u.

Strażnica w Krynkach.

Po adaptacji budynków, w lutym otwarto strażnicę, której pierwszym Komendantem został **ppor Sylwester Czarnecki**.

Do tej pory standardem przemytu były samochody, papierosy i alkohol. Powoli do tej żelaznej listy dochodzą dobra kulturalne, a szczególnie ikony.

Muzea naszego regionu swój zbiór ikon zawdzięczają przemytnikom fajtlapom i celnikom „bystrzakom”. Nasz wkład też jest znaczny. Podlaski Oddział SG przechwycił 46 ikon, w tym w Kuźnicy za jednym razem ujawniono aż 23 ikony.

Jednak największą zmorą naszego Oddziału jest awio przemyt. W pierwszych miesiącach tego roku nastąpił 20 % wzrost nielegalnych przekroczeń. Z tego powodu pomiędzy wojskiem a Komendą Główną SG została podpisana specjalna umowa. Wprowadzono do patrolowania granicy śmigłowce Mi-2 i Bell wypożyczone z Nadwiślańskich Jednostek MSW.

Dowódcą grupy został mjr Józef Kurandy, pilot z 26-cio letnim stażem w oblatywaniu śmigłowców.

Komendant Główny SG na lotnisku w Krywlanach przy śmigłowcu typu Bell.

W dniu 23 marca 1995 roku nasz Oddział odwiedziła czterosobowa delegacja Krajowej Straży Granicznej Węgier, której przewodniczył Komendant Główny gen. bryg. Balzas Novaky.

Delegacja zapoznała się z problemami ochrony granicy w naszym regionie oraz pracą terenowych jednostek PoOSG.

W dniu 24 kwietnia w ramach operacji „skrzydło” w rejon województwa łomżyńskiego i suwalskiego skierowano nieetatowe grupy funkcjonariuszy do

przewodzenia obserwacji i przeciwdziałania nielegalnym przelotom i przerzutom emigrantów drogą powietrzną. Wydzielone siły ze strażnic, kompanii odwodowych i Wydziału OGP działały przez okres pół roku.

W dniu 7 czerwca na terenie miasta Białegostoku zorganizowana była uroczystość z okazji koronacji obrazu Matki Boskiej Miłosierdzia. Oprócz pocztu sztandarowego w uroczystości brali udział funkcjonariusze oraz kadra Oddziału.

Uroczystości odbyły się w Kościele Farnym.

W dniu 9 czerwca otwarta została w Białymstoku na bazie naszego Oddziału II Spartakiada Sportowa Straży Granicznej. W zawodach wzięło udział 15 drużyn ze wszystkich Oddziałów SG. Nasz Oddział w ogólnej punktacji zajął III miejsce.

W poszczególnych konkurencjach nasi zawodnicy zajęli:

- w strzelaniu chor. sztab. Jan Piwowarczyk I miejsce,
- w wieloboju por. Andrzej Dunda I miejsce,
- w piłce nożnej drużyna zajęła X miejsce,
- w piłce siatkowej drużyna zajęła XII miejsce.

Mistrz Straży Granicznej Jan Piwowarczyk.

W dniu 10 czerwca odbyły się uroczystości 50 rocznicy powstania Wojsk Ochrony Pogranicza. Centralnym punktem było odsłonięcie tablicy poświęconej obrońcom granic. Dokonali tego żołnierze przedwojennej formacji granicznej KOP – kpr. Bronisław Suchocki, wop-ista – ppłk Antoni Mieleszko i współczesny pogranicznik – ppłk Włodzimierz Gryc.

Obchody rozpoczęły się Mszą Świątą, w trakcie której homilię wygłosił kapelan Wojska Polskiego ks. kpt. Marian Wydra. Dalsza część uroczystości odbywała się na terenie koszar PoOSG. Przybyli przedstawiciele władz samorządowych z wice wojewodą Panem Grzegorzem Rykowskim na czele. Wśród gości był ostatni Dowódca WOP gen. dyw. Feliks Stramik.

Uroczystość zakończyła się przy żołnierskiej grochówce i ognisku wspominając dawne czasy służby funkcjonariuszy trzech formacji granicznych.

W dniu 31 sierpnia 1995 roku odszedł do rezerwy długoletni żołnierz WOP i funkcjonariusz SG ze Strażnicy w m. Białowieża **st. chor. Edward Dudko**.

W dniu 1 września z okazji wybuchu II wojny światowej odbyły się zawody strzeleckie, w których udział wzięło 8 Kół ZBZZaw. z całego województwa białostockiego. Najlepszym strzelcem okazał się **chor. sztab. rez. Czesław Wiśniewski**, który wygrał w dwuboju osiągając 186 punktów.

Zgodnie z poleceniem Komendanta Głównego Straży Granicznej poczet sztandarowy naszego Oddziału w dniu 21 września wziął udział w uroczystościach odsłonięcia obelisku „Poległym Policjantom” w Komendzie Głównej Policji w Warszawie. Dowódcą pocztu był ppor. Marek Malewicki.

Kierownicza kadra Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej.

W dniu 6 października br. Odbyła się wyjazdowa odprawa kierowniczej kadry Oddziału w Strażnicy Białowieża. Poruszane tematy dotyczyły trudności w ochronie granicy oraz stanu dyscypliny wśród kadry.

Ślubowanie funkcjonariuszy służby kandydackiej na hali sportowej, dowódcą plutonu był por Mariusz Tomaszewski.

W okresie roku 1995 Komendant Oddziału przyjął czterokrotnie od funkcjonariuszy służby kandydackiej ślubowanie na sztandar jednostki. Po zakończeniu szkolenia podstawowego wszyscy funkcjonariusze zasilili pododdziały odwodowe i strażnice graniczne naszego Oddziału.

Wydział Kadr i Szkolenia w 1995 roku przyjął do pracy 34 funkcjonariuszy, a między innymi: por. Wiesława Sikorskiego, ppor. Mirosława Malewickiego, kpr. Ireneusza Nazarko, st. kpr. Jana Treska.

Patrowanie granicy przez śmigłowiec SG.

- 1996 -

W **1996 roku** weszliśmy w piąty rok działalności Straży Granicznej. Notujemy sukcesy – w służbie granicznej mierzone ilością zatrzymanego przemytu, ludzi i towarów. Nasza praca nabiera charakteru profesjonalnego, następuje dalsza rozbudowa jednostek terenowych, powstają nowe strażnice, modernizowane są przejścia graniczne.

Problemów jednak nie brakuje i tak np.: samoloty typu AN-2 ciągle naruszają przestrzeń powietrzną Polski „przeszywając” granicę państwową na odcinku litewsko-polskim. W dniu 2 lutego po raz kolejny samolot typu AN-2 po przelocie na niskim pułapie nad konarami drzew, wylądował na grubej tafli jeziora i po kilku minutach, gdy pokład opuścili imigranci, pilot oderwał „antka” w drogę powrotną.

Ponad 102 kilometrowy odcinek litewski jest ciągle trudnym problemem dla naszych służb granicznych. W nielegalnych lotach do Polski przemytnicy zwęszyli wyjątkowo dobry interes. Na jednym kursie organizatorzy przemytu zarabiają dziesiątki tysięcy dolarów.

W nocy z 12 na 13 lutego kierowcy ciężarówek na trzy godziny zablokowali ruch na drogowo-towarowym przejściu granicznym Bobrowniki - Bierestownica.

Kolejka tirów przed przejściem drogowym w Bobrownikach.

Powodem były prowadzone w ślamazarnym tempie odprawy celno-paszportowe po stronie białoruskiej. Czas oczekiwania na wyjazd z kraju wynosił 30 godzin, w kolejce przed szlabanem stało ok. 200 ciężarówek.

Przez przejście drogowe dziennie wyjeżdża ok. 120 tirów. Po trzech godzinach przerwy protest został zakończony.

W dniu 8 maja na odcinku Strażnicy Wiżajny zostało zatrzymanych 63 obywateli Afganistanu, w tym 24 dzieci. To najliczniejsza grupa nielegalnych imigrantów, ujęta na granicy z Litwą. Grupa została zatrzymana w drodze do Niemiec. Większość stanowiły całe rodziny. Przybysze byli wyczerpani, a dzieci wygłodzone i zziębnięte. Po udzieleniu niezbędnej pomocy, grupę przekazano stronie litewskiej.

16 maja 1996 roku nasz Oddział tak jak cała Straż Graniczna obchodził 5 lecie powstania. Wśród zaproszonych gości byli przedstawiciele władz z trzech województw, szefowie białostockiej Policji, UOP, Straży Pożarnej, Urzędu Celnego, wojska i wszyscy funkcjonariusze służb granicznych z Litwy i Białorusi. W uroczystym przemówieniu Komendant PoOSG mjr Leszek Czech przypomniał, że minione pięciolecie to okres wielkich zmian organizacyjnych, których celem było przejście z formacji wojskowej na policyjną.

Poczet flagowy na tle pododdziałów.

Wśród gości było wiele rodzin.

Wice wojewoda białostocki Pan Grzegorz Rutkowski wysoko ocenił umiejętności i dokonania naszych funkcjonariuszy. W czasie uroczystości liczne grono naszych kolegów wyróżnionych zostało odznakami: „Straży Granicznej”, „Za zasługi dla Województwa Białostockiego” i medalem pamiątkowym Straży Granicznej. Uhonorowani zostali między innymi Wojewoda Białostocki Pan Andrzej Gajewski, Wojewoda Suwalski Pan Cezary Cieśluk i pierwszy Komendant PoOSG Pan płk rez. Zdzisław Jakubiszyn.

Na zakończenie odbyła się defilada i pokaz musztry paradowej w wykonaniu białostockiej orkiestry Zespołu Szkół Wodnych Melioracji. Jednak najefektowniejszym momentem rocznicowych obchodów był występ Orkiestry Reprezentacyjnej Straży Granicznej z Karpackiego Oddziału Straży Granicznej w Nowym Sączu.

Dwudziesto minutowa musztra paradowa w ich wykonaniu wzbudziła zachwyt oraz burzliwe oklaski wszystkich zaproszonych gości. Naczelnikiem orkiestry jest nieprzerwanie od 16 lat mjr Bernard Król, natomiast tamburmajorem st. chor. Ryszard Wabik.

Najpiękniejsza Orkiestra Straży Granicznej.

Uroczystość zakończyła się tradycyjną polową grochówką i bigosem.

W dniu 28 maja w Berżnikach koło Sejna odbyło się dwudniowe duszpasterskie spotkanie kapelanów Straży Granicznej i Nadwiślańskich Jednostek Wojskowych MSW.

Z księżmi kapelanami spotkali się przedstawiciele Komendy Głównej SG i Komendant PoOSG. Kapłani zapoznali się z problemami ochrony granic oraz zwiedzili przejście drogowe w Budzisku i Ogrodnikach.

**Gospodarzem spotkania był proboszcz parafii w Berżnikach
i kapelan naszego Oddziału ks. kpt. Stefan Dmoch.**

W dniach od 18 do 21 czerwca 1996 roku odbyła się III Spartakiada Sportowa Straży Granicznej zorganizowana w Białymstoku. Pierwsze miejsce w wieloboju zajął przedstawiciel Łużyckiego Oddziału SG, a drugie nasz reprezentant por. Andrzej Dunda z ilością 1990 punktów.

Podlaski Oddział Straży Granicznej zajął drużynowo III miejsce z sumą 4941 punktów, z różnicą do zwycięzcy tylko 89 punktów.

W dniu 29 czerwca 1996 roku odbyły się uroczystości 15 lecia powołania Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych. W spotkaniu brali udział żołnierze Wojsk Ochrony Pogranicza z Białegostoku i Chełma oraz funkcjonariusze Straży Granicznej.

- *Czasy się zmieniły, ale łączy nas jedno: ochrona polskiej granicy* – powiedział płk rez. Zdzisław Barański, prezes Zarządu koła wopistów. Nasz Komendant PoOSG podkreślił, że:

- *staramy się zachować ciągłość tradycji, bo przecież Straż Graniczna nie powstała znikąd.*

Imprezę zakończyło ognisko, przy którym śpiewano i „Brygadę” i „Spoza gór i rzek”, a najwyżej przyjmowano wspólną piosenkę „Tam za górą jest granica ...”.

W dniu 4 lipca 1996 roku w Mielniku otwarto nową Strażnicę Straży Granicznej.

Przemawia Komendant PoOSG podczas otwarcia Strażnicy w Mielniku.

Poświęcenie nowej Strażnicy przez kapelanów.

Jest to już czwarta placówka tego typu uruchomiona na odcinku granicy ochranianej przez nasz Oddział, od czasu powołania SG w 1991 roku. Strażnica jest realizacją procesu uszczelniania tzw. ściany wschodniej. Dzięki niej zostaną skrócone odcinki sąsiednich strażnic. Obiekt został poświęcony przez kapelanów PoOSG. Na granicy z Białorusią jest to druga nowo uruchomiona strażnica. Prace nad modernizacją placówki prowadzone były od 1994 rok. Straż Graniczna ogółem wydała na remont 72 tysiące złotych, a budynek kupiła od Urzędu Gminy. Pierwszym Komendantem Strażnicy został **kpt. Jerzy Pawluczuk**.

W dniu 18 września teren PoOSG zwiedzała delegacja Departamentu Policji Granicznej Republiki Czeskiej z dyrektorem Karlem Freudem na czele. Polską stronę reprezentowali: Zastępca Komendanta Głównego SG ppłk Wojciech Brochwicz i ppłk Marek Bednarowski. Goście zapoznali się z bieżącą sytuacją na ochranianym odcinku oraz ze specyfiką służby w Oddziale. Byli w Strażnicach Czeremcha i Białowieża.

W dniach 6-8 października w Krośnie Odrzańskim odbyły się Mistrzostwa Straży Granicznej w strzelaniu. Najlepszy w naszej drużynie okazał się st.chor.

Mirosław Basałaj, który zajął indywidualnie 7 miejsce z sumą 161 punktów, drużyna PoOSG zajęła VII miejsce z sumą 489 punktów.

W październiku 1996 roku w wyniku wspólnych działań prowadzonych przez Wydział do Walki z Zorganizowaną Przestępczością KWP oraz funkcjonariuszy Inspektoratu SG zostało zatrzymanych 9 funkcjonariuszy z GPK Kuźnica Białostocka. Prawdopodobnie wszyscy zamieszani byli w ułatwianie przemytu kradzionych samochodów. Takiej korupcji dawno nie było w naszych szeregach. Nowo przyjmowani i adepci służby granicznej, którzy w krótkim czasie chcą dorobić się „majątku” muszą liczyć się z tym, że długo nie „zagrzeją” u nas miejsca.

Z podobnych oraz z osobistych przyczyn Podlaski Oddział SG opuściło 34 funkcjonariuszy. Wydział Kadr przyjął aż 97 nowych funkcjonariuszy w 1996 roku.

W dniu 25 listopada na terenie odpowiedzialności służbowej naszego Oddziału przebywała delegacja MSW Niemieckich Landów: Brandenburgii, Meklemburgii, Saksonii oraz Urzędu Senatora SW Berlina. Z polskiej strony gościom towarzyszyli: Stanisław Korciński przedstawiciel MSW, ppłk Leszek Bieńkowski Zastępca Komendanta Głównego SG i nasz Komendant PoOSG. Celem wizyty było omówienie problemów związanych z ochroną granicy oraz zapoznanie się z warunkami odpraw. Goście zwiedzili Strażnicę w Szypliszkach i przejście drogowe w Budzisku i Kuźnicy Białostockiej.

W dniu 2 grudnia 1996 roku została podpisana umowa pomiędzy Muzeum Wojska, a Podlaskim Oddziałem SG w celu utworzenia na terenie naszego Oddziału Muzeum Oddziałowego Wojska.

**Budka betonowa
wartownicza niemiecka
z okresu II wojny światowej.**

Armata przeciwlotnicza kalibru 75 mm, w oddali samolot Lim-5.

Współpraca pomiędzy tymi dwoma jednostkami opierać się ma między innymi na organizacji wystaw. Na terenie koszar wystawiono sprzęt wojskowy z okresu XIX i XX wieku. Najbardziej wartościowymi eksponatami są armaty z twierdzy Osowiec oraz samochód FAJ z 1929 roku.

Przejście drogowe z lotu ptaka.

W dniu 23 grudnia w Bobrownikach zostało oddane do użytku przebudowane przejście drogowe. Na razie mogą z niego korzystać wyłącznie tiry. Po uroczystym otwarciu pierwsze TIR wjechały na nowy terminal. Wspólnej odprawy celnej dokonali polscy i białoruscy celnicy. Trwająca trzy lata przebudowa pochłonęła prawie 21 mln. złotych.

Oddanie do użytku rozbudowanego przejścia granicznego w Bobrownikach zbiegło się w czasie z podpisaniem porozumienia wykonawczego do międzynarodowej umowy o współpracy i wzajemnej pomocy w sprawach celnych między Polską a Białorusią. Ze strony polskiej umowę podpisał prezes GUC Pan Mieczysław Nogaj, ze strony białoruskiej przewodniczący Komitetu Ceł Pan Piotr Kreczko.

W przyszłości po dalszej rozbudowie będzie to przejście o pełnym zakresie odpraw.

Tradycyjnie co kwartał w Oddziale składali ślubowanie funkcjonariusze służby kandydackiej, zasilając szeregi pograniczników ochraniających granicę państwową i wykonując zadania logistyczne dla PoOSG. W tym roku złożyło 126 funkcjonariuszy w obecności swoich rodziców, przełożonych i władz regionu, ślubowali wierność i poświęcenie na sztandar Oddziału. Przy sztandarze jednostki ślubują najbardziej wyróżniający się funkcjonariusze, do których można zaliczyć: szer. Igor Kowalczyk i szer. Sławomir Stepaniuk.

Po okresie szkolenia podstawowego zostaną skierowani do strażnic i placówek GPK na granicy z Litwą i Białorusią.

Spotkanie duszpasterskie przed ślubowaniem.

- 1997 -

Nasza wschodnia granica będzie niedługo zewnętrzną granicą Unii Europejskiej. W związku z tym musi być ona skutecznie chroniona. W dniu 16 stycznia 1997 roku Podlaski Oddział SG odwiedził Minister MSW Leszek Miller, któremu towarzyszył Komendant Główny Straży Granicznej Pan płk Andrzej Anklewicz.

**Meldunek dla Ministra składa
Komendant Podlaskiego OSG.**

**Odprawa służbowa z Ministrem MSW i
Komendantem Głównym SG.**

W trakcie wizyty Minister Leszek Miller zapowiedział, między innymi że w Nowym Roku 1997 zostaną powołane międzyresortowe grupy do walki z przestępczością zorganizowaną. W skład których wejdą funkcjonariusze Policji, Straży Granicznej, celnicy oraz przedstawiciele UOP, prokuratury i Izby Skarbowej.

W dniu 22 lutego 1997 roku została otwarta nowa strażnica Straży Granicznej w m. Nowy Dwór, jest to już trzecia tego typu placówka uruchomiona w ciągu dwóch lat na odcinku granicy polsko-białoruskiej.

Pierwsza obsada w strażnicy w m. Nowy Dwór.

Strażnica umiejscowiona między strażnicami w m. Lipsku i Sokółce, pozwoli na skuteczniejszą kontrolę graniczną.

Poświęcenia dokonują kapelani wyznania rzymskokatolickiego i prawosławnego.

Obiekt pod strażnicę pozyskano w 1994 roku po byłej lecznicy weterynaryjnej. W grudniu 1996 roku zakończono adaptację obiektu do potrzeb służbowych. Pierwszym komendantem strażnicy został **kpt. Albin Kożuchowski**.

Uroczystego otwarcia dokonał Komendant Główny płk Andrzej Anklewicz, a poświęcenia kapelan ks. kpt. Stefan Dmoch i ks. kpt. Aleksy Wojciuk.

Pogranicznicy z Nowego Dworu będą działać na terenie trzech gmin – Nowy Dwór, Dąbrowa Białostocka i Sidra.

Otwarcie Strażnicy Nowy Dwór.

Nasz Oddział oprócz ochrony granicy na lądzie został wzmocniony przez środki lotnicze do ochrony granicy z powietrza.

Przemawia Komendant mjr Leszek Czech.

W dniu 14 marca 1997 roku w piątek Komendant PoOSG mjr Leszek Czech oficjalnie przyjął pilotów oraz nowe 2 śmigłowce typu Kania. To pierwsze śmigłowce Straży Granicznej zakupione za pieniądze z funduszu PHARE. Kanie z numerami SG-01 i SG-02 będą stacjonować na lotnisku w Krywlanach. Wyposażone są między innymi w kamery termowizyjne, magnetowidy, urządzenia rejestrujące, reflektory i sprzęt nagłaśniający. Przystosowane są do latania zarówno w dzień jak i w nocy. Maszyny są niezwykle zwrotne, dzięki wysokiej jakości silników produkcji amerykańskiej. O wysokiej jakości niech świadczy zastosowanie nowoczesnego systemu pilotażowo-nawigacyjnego i belgijskiego systemu łączności.

Kanie będą służyły do patrolowania granicy polsko-litewskiej, gdzie najczęściej dochodzi do przerzutu drogą powietrzną grup nielegalnych imigrantów.

W dniu 10 maja 1997 roku pożegnał się z mundurem długoletni wopista i funkcjonariusz Naczelnik Wydziału Kontroli Ruchu Granicznego **ppłk Henryk Dąbrowski**.

W dniu naszego Święta Straży Granicznej 16 maja podczas uroczystości Komendant PoOSG gratulował wyróżnionym i nowo mianowanym. Wśród nich byli między innymi: ppłk Henryk Dąbrowski, kpt. Jan Słabek, mjr Jerzy Czech, mjr Ryszard Kamiński, mł. chor. Sławomir Kraśko.

W dniu 23 maja został odwołany ze stanowiska Komendant GPK Budzisko kpt. Kazimierz Dunda.

W dniu 20 czerwca 1997 roku dotychczasowy Zastępca Komendanta PoOSG **ppłk Włodzimierz Gryc** został przeniesiony do Morskiego Oddziału Straży Granicznej w Gdańsku.

Obowiązki Zastępcy Komendanta objął ppłk Janusz Szymkiewicz z Pomorskiego Oddziału Straży Granicznej w Szczecinie.

Pożegnanie odbyło się w Sali Tradycji PoOSG.

W dniu 12 lipca 1997 roku uruchomione zostało bezpośrednie połączenie kolejowe pomiędzy Polską i Litwą przez przejście graniczne Trakiszki – Szestokai.

W Trakiszkach zostały także zainstalowane urządzenia do wykrywania skażeń radioaktywnych. Na otwarcie przejścia wśród zaproszonych gości był minister Algis Žvalianskas z Litwy i Bogusław Liberadzki minister Transportu RP.

W dniu 15 lipca 1997 roku do Krosna Odrzańskiego wyjechało 35 funkcjonariuszy na akcję przeciwpowodziową. Nasi funkcjonariusze skierowani byli do wzmocnienia wałów oraz ochrony mienia mieszkańców miasta Słubice.

**Sztab akcji przeciwpowodziowej
w Słubicach.**

**Pożegnanie funkcjonariuszy SG
w Słubicach.**

W akcji ratowniczej brali również udział funkcjonariusze z Gdańska, Nowego Sącza, Krosna i Przemyśla. Grupą naszą dowodził kpt. Kajetan Szczepański. Po czterech tygodniach ratowania miasta nasi funkcjonariusze szczęśliwie powrócili do domu z satysfakcją dobrze wykonanego zadania.

Nasz Oddział oprócz zabezpieczenia granicy na lądzie i w powietrzu, zabezpiecza również granicę biegnącą wodami granicznymi. W sierpniu 1997 roku Strażnica w Sejnach wyposażona została w szybką łódź patrolową typu „Cabine-435”, z silnikiem Merkury o mocy 50 KM, w celu patrolowania wód granicznych jeziora Gaładuś. Jednostka może płynąć z maksymalną prędkością 60-70 km/h. Radiostacja zapewnia stałą łączność ze strażnicą. Dowódcą łodzi został **mł. chor. Waldemar Pojawis**.

Nasz jacht motorowy na jeziorze Gaładuś.

W czasie służby patrolowej dowódca łodzi zetknął się już kilkakrotnie z próbami bezszelestnego przepłynięcia się przez jezioro na pontonach, materacach czy na oponach samochodowych. Wprowadzenie na jezioro szybkiej i nowoczesnej łodzi ma zapobiec podobnym przypadkom.

W dniu 13 września w ramach współpracy z Muzeum Wojska grupa naszych funkcjonariuszy po półrocznym prowadzeniu poszukiwań w rejonie wsi Pruszanek dokonała upamiętnienia i uhonorowania miejsc poległych żołnierzy Podlaskiej Brygady Kawalerii.

W składzie tej brygady walczyli żołnierze 9 pułku strzelców konnych i 14 dywizjonu artylerii konnej w kampanii wrześniowej 1939 roku. Żołnierze artylerii konnej stacjonowali w naszych koszarach w okresie międzywojennym. Wspólnie z mieszkańcami wioski postawiono krzyże i ogrodzono miejsce pochówku.

Uroczystości we wsi Pruszanek k. Brańska.

W dniach 19 i 20 września w Szklarskiej Porębie odbyło się spotkanie działaczy, instruktorów oraz drużynowych funkcjonariuszy prowadzących drużyny Harcerskiej Służby Granicznej. Reaktywowane drużyny HSG z powrotem powróciły na stałe na teren pogranicza.

Działacze Harcerskiej Służby Granicznej.

W dniu 24 września 1997 roku Komendant Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej mjr Leszek Czech przeniesiony został na równorzędne stanowisko do Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej w Kętrzynie.

Komendantem naszego Oddziału został **ppłk Stanisław Mika**.

W dniach 24-25 września w Koszalinie odbyła się IV Spartakiada Sportowa Straży Granicznej. Pierwsze miejsce zajął Warmińsko-Mazurski Oddział SG z Kętrzyna z ilością 1742 punkty, a nasz Oddział uplasował się w dalszej kolejności uzyskując 1683 punkty.

**Wśród naszych strzelców najlepszym okazał się
chor. Mirosław Basalaj.**

W dniu 16 grudnia bieżącego roku powrócił na stanowisko Komendanta PoOSG **mjr Leszek Czech**.

W 1997 roku z mundurem funkcjonariusza Straży Granicznej pożegnali się: ppłk Henryk Dąbrowski, mjr Jerzy Gensikowski, mjr Paweł Jurczuk.

- 1998 -

W dniu 12 stycznia **1998 roku** w Białymstoku przebywał Minister Komitetu Integracji Europejskiej Pan Ryszard Czarnecki. Na konferencji prasowej zapowiedział, że Komisja Europejska przyznała Polsce 40 mln ECU (154 mln. złotych) na poprawę infrastruktury naszej wschodniej granicy.

W dniu 27 grudnia 1997 roku weszła w życie nowa ustawa o cudzoziemcach, która zaostrzyła, a raczej urealniła zasady wjazdu do naszego kraju. Doszło do manifestacji kupców i właścicieli drobnych przedsiębiorstw przeciwko zahamowaniu ruchu granicznego. Ponad półtora tysiąca kupców demonstrowało w dniu 20 stycznia pod Urzędem Wojewódzkim w Białymstoku, a dwa tygodnie później doszło do blokady przejścia granicznego w Kuźnicy Białostockiej.

Blokada na drodze dojazdowej do Kuźnicy.

Około 700 samochodów osobowych zablokowało przejście graniczne. Blokada handlowców z ulicy Kawaleryjskiej była odpowiedzią na brak reakcji urzędu na postulaty w sprawie złagodzenia przepisów granicznych, związanych z ustawą o cudzoziemcach.

W dniu 18 lutego w Oddziale powstał 30 osobowy specjalny pluton do nadzwyczajnych działań, np. do poszukiwania dezertersów z bronią i zatrzymywania osób uznanych za niebezpieczne. Powołanie takiego pododdziału wymusiło samo życie. Wyposażeni zostali w sprzęt ochronny, nowoczesne środki łączności i samochody terenowe.

Ćwiczenie plutonu specjalnego na terenie koszar.

W dniu 5 marca na terenie naszego Oddziału przebywała delegacja Federalnego Ministra Spraw Wewnętrznych Niemiec. Na czele delegacji stał nadradca Horst Eisel – pełnomocnik Rządu RFN do spraw przejść granicznych. Ze strony Straży Granicznej uczestniczył ppłk Wojciech Dylewski – Zastępca Komendanta Głównego Straży Granicznej. Goście z Niemiec zapoznali się z warunkami służby w PoOSG.

Funkcjonariusze naszego Oddziału często spieszą z pomocą potrzebującym. Co dwa miesiące około 50 funkcjonariuszy z Oddziału ofiaruje najcenniejszy lek - własną krew. Prezesem i inspiratorem akcji krwiodawczej jest mjr Leszek Sidorowicz. Najbardziej wyróżniającym się pododdziałem w tej akcji jest Strażnica w Augustowie.

Do ponownego zablokowania przejścia granicznego doszło w dniu 12 marca 1998 roku. Tym razem już prawie na 18 godzin 800 TIR-ów blokowało przejście drogowe w Bobrownikach. Sznur samochodów sięgał 25 kilometrów, aż do m. Królowy Most. Blokujący żądali usprawnienia odprawy po stronie białoruskiej, poprawy infrastruktury na przejściu oraz remontu drogi dojazdowej.

W dniu 14 kwietnia 1998 roku na bagnach w okolicy miejscowości Uhowo z powodu awarii silników doszło do przymusowego lądowania naszego śmigłowca typu „Kania”.

Bagna zamortyzowały upadek śmigłowca.

Był to pierwszy wypadek tego typu. Z całej siedmioosobowej załogi, urazu kręgosłupa doznało tylko trzech funkcjonariuszy. Maszyna została bardzo poważnie uszkodzona. Śmigłowiec o numerze SG-01 nie nadaje się do remontu.

Komendant Główny SG powołał specjalną Komisję do ustalenia przyczyn wypadku.

Wygląd kadłuba śmigłowca.

Wrak śmigłowca został przetransportowany na lotnisko w Krywlanach, gdzie został poddany badaniom przez powołaną Komisję.

W dniu 28 kwietnia 1998 roku przybyła do Oddziału pierwsza grupa żołnierzy Nadwiślańskich Jednostek Wojskowych MSW i A, celem wzmocnienia ochrony granicy poprzez wspólne pełnienie służby. Grupa żołnierzy została oddelegowana do strażnic w Szypliszkach i Rutce Tartak.

Nasz Oddział w najbliższym czasie ma być wzmocniony przez około 350 nadwiślańczyków, zgodnie z podpisanym porozumieniem Komendanta Głównego SG i Dowódcą NJW MSW i A.

Kolejny jubileusz powstania Straży Granicznej w dniu 16 maja był obchodzony w kameralnym choć doborowym gronie. Tegoroczne centralne obchody odbyły się w Szczecinie. Wśród zaproszonych gości do naszego Oddziału

przybyli: wojewoda białostocki Pani Krystyna Łukaszuk oraz dyrektor Urzędu Celnego Pan Mirosław Sienkiewicz.

Komendant PoOSG otrzymał awans do stopnia podpułkownika. Na stopień majora mianowani zostali kapitanowie: Jerzy Gołub, Kajetan Szczepański odznaką Straży Granicznej wyróżnieni zostali mjr. Krzysztof Bocianiak, kpt. Anatol Kalinowski, mjr Szczepan Zarzecki.

W dniu 16 lipca 1998 roku funkcjonariusze PoOSG wraz z Policją prowadzili działania prewencyjne, których celem było zapobieganie przestępczości granicznej. Zatrzymano cudzoziemców – obywateli Armenii i Azerbejdżanu, którzy nie posiadali wymaganego pozwolenia na pobyt w kraju. Łącznie w regionie naszym podczas dalszej akcji skontrolowano 781 pojazdów i 1080 osób. Podobne wspólne działania będą w przyszłości kontynuowane.

Wilga 2000 w locie patrolowym.

W dniu 17 lipca Oddział nasz otrzymał pierwszy z pięciu samolotów typu „Wilga”. Nowe „Wilgi 2000” wyposażone zostały między innymi w kamery termowizyjne i reflektory do patrolowania. Samoloty wykorzystane będą do służby na całej wschodniej granicy.

W dniu 6 października w Bobrownikach odbyło się uroczyste otwarcie tak zwanej platformy odpraw w obecności Ministra MSW i A Pana Janusza Tomaszewskiego. Przejście drogowe może już odprawiać samochody osobowe.

Jednak ruch osobowy naprawdę ruszy dopiero po zbudowaniu po stronie białoruskiej podobnej infrastruktury.

Komendant PoOSG wręcza replikę sygnetu KOP dla Ministra MSW i A.

Bobrowniki gotowe są do odprawy. Mogą odprawiać ponad 600 TIR i do 2000 samochodów osobowych w ciągu doby. W trakcie uroczystości Komendant PoOSG wręczył dla Pana Ministra replikę sygnetu Korpusu Ochrony Pogranicza na pamiątkę pobytu w GPK Bobrowniki.

**Kpt. Mirosław Mantur z kompanią honorową Straży Granicznej
w murach Twierdzy Osowiec.**

W hołdzie żołnierzom Korpusu Ochrony Pogranicza w dniu 19 października 1998 roku na terenie jednostki wojskowej w Osowcu odsłonięta została tablica pamiątkowa poświęcona żołnierzom Centralnej Szkoły Podoficerskiej Korpusu Ochrony Pogranicza – formacji, która istniała w latach 1924-1939.

Tablicę ufundował w 80 tą rocznicę Odzyskania Niepodległości Komendant Główny Straży Granicznej. Odsłonięcia tablicy dokonał Zastępca KGSG ppłk Wojciech Dylewski z udziałem kombatantów KOP oraz Wojewodów województwa białostockiego Pani Krystyny Łukaszuk i łomżyńskiego Pana Sławomira Zgrzywy. Całość uroczystości uświetnił udział kompanii reprezentacyjnej Straży Granicznej oraz Orkiestry Reprezentacyjnej SG z Nowego Sącza.

Przemawia Zastępca Komendanta Głównego SG ppłk Wojciech Dylewski.

Kompania Honorowa SG i goście w Twierdzy Osowiec.

W dniu 27 października w Podlaskim OSG przebywała delegacja MSW Finlandii. Gościom towarzyszył Bogdan Borusewicz wice minister polskiego MSW i A oraz Zastępca KGSG Pan ppłk Wojciech Dylewski. Wizyta Finów była pierwszą od 38 lat wizyta służb granicznych.

Meldunek składa dla Ministra Komendant Podlaskiego OSG.

W dniu 31 października przeprowadzono wspólną akcję SG z Policją pod kryptonimem „Obcy”. Akcja prowadzona była na terenie całego kraju. W naszym województwie funkcjonariusze sprawdzili 55 mieszkań, 14 targowisk oraz inne miejsca użyteczności publicznej.

Nasi funkcjonariusze zatrzymali 3 obcokrajowców przebywających nielegalnie na terenie kraju. W dniu 5 listopada zatrzymano 51 cudzoziemców pochodzenia rumuńskiego, którzy nielegalnie przebywali w Białymstoku od 2 lat.

W dniu 16 listopada Rada Gminy Puńsk zawiesiła swoją działalność. Radni poczuli się urażeni decyzją Wojewody suwalskiego o przeznaczeniu części Gminnego Ośrodka Zdrowia na strażnicę graniczną. Przeciwno lokalizacji strażnicy wystąpiła mniejszość litewska.

W dniu 23 listopada 1998 roku granicę państwa przekroczyła największa w ciągu ostatnich lat grupa nielegalnych imigrantów. Liczyła 113 obywateli różnych narodowości między innymi z Afganistanu, Pakistanu, Indii. Grupa została zatrzymana w okolicach Suwałk, Sejny i Puńska.

Placówka Straży Granicznej w Puńsku.

Konflikt o nową strażnicę na odcinku litewskim narasta. Litwini nie zamierzają oddać ośrodka zdrowia bez „walki”. Doprowadzili do oflagowania budynku. Dla rozwiązania konfliktu zaangażowali się posłowie, senatorowie oraz władze centralne naszego państwa.

W dniu 10 czerwca 1998 roku z mundurem pożegnał się ppłk Waldemar Paziewski Naczelnik Wydz. Tech. i Zaop.

Rok 1998 był dla Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej bardzo trudny. Protesty, blokady tworzenie nowych pododdziałów przeplatały się z wizytami międzynarodowymi i wykonywaniem codziennych obowiązków. Nasze sukcesy były osłoda trudnych chwil w służbie.

Z szeregów naszych zostało wydalonych 7 funkcjonariuszy, z mundurem pożegnało się 58, a do służby przyjęliśmy 58 funkcjonariuszy, licząc na nowe zaangażowanie na rzecz ochrony granicy Rzeczypospolitej Polskiej.

- 1999 -

W **1999 roku** na terenie odpowiedzialności służbowej Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej przemyt ludzi przez granicę zmniejszył się ponad trzykrotnie. Poprzez uszczelnienie granicy Polski i Litwy. To zasługa zarówno naszych jak i litewskich służb. W tym roku zatrzymaliśmy 96 osób, które przekroczyły lub usiłowały przekroczyć granicę z tego 37 azjatów w grupach zorganizowanych. Poprawę skuteczności działania prewencyjnego w strefie nadgranicznej osiągnęliśmy dzięki wykorzystaniu śmigłowca typu „Kania” i samolotu typu „Wilga”.

Śmigłowiec typu „Kania”.

Nie zmienił się jednak asortyment towarów przemyconych przez nasze przejścia graniczne. Zatrzymywaliśmy papierosy, alkohole, płyty kompaktowe, złoto i ikony. Funkcjonariusze nasi odnotowali również znaczne zmniejszenie liczby przemyconych – kradzionych pojazdów przez granicę Polski z Białorusi i Litwy.

I tak zatrzymano łącznie 166 samochodów i 2 motocykle o wartości ponad 9 mln. złotych.

Najwięcej, bo aż 41 zatrzymano w Ogrodnikach, 39 w Budzisku i 22 w przejściu drogowym w Czeremsze. Były to przeważnie najdroższe modele znanych firm motoryzacyjnych.

Udaremniliśmy przemyt towarów o łącznej wartości ponad 2,4 mln. złotych, w tym najwięcej alkoholu na kwotę ponad 804 tys. złotych i papierosów na ponad 406 tys. złotych. Sukcesem było udaremnienie wwozu 3380 litrów spirytusu o wartości ok. 135 tys. złoty na przejściu granicznym w Bobrownikach. Alkohol ukryty był w chłodni w plastikowych butelkach.

Ujawniony alkohol na przejściu granicznym.

Ponadto ujawniliśmy 34 przypadki fałszerstw dokumentów. Zwykle w skradzionych paszportach zmieniano fotografie. Przez przejście w regionie w ubiegłym roku tj. 1994 przejechało ok. 6,7 mln. osób.

Nasz Oddział wzbogacił się o 29 pojazdów osobowo-terenowych typu Land Rover oraz jeden samochód specjalistyczny – więźniarkę.

Samochód osobowo – terenowy Land Rover w terenie.

Do eksploatacji zostały wprowadzone w lutym 15 motocykli typu TRX marki Honda, popularnie zwane czterokołowcami oraz 32 motocykle dwukołowce.

Czterokołowiec TRX.

Motocykl KTM.

Ponadto otrzymaliśmy pięć koni, które trafiły do strażnic w Wiżajnach, Rutka Tartak i Białowieża.

Nasi kawalerzyści przeszli najpierw szkolenie pod okiem fachowca w ośrodku jeździeckim.

W tym roku gościliśmy kilka grup delegacji zagranicznych między innymi delegację niemiecką Policji Granicznej. Odwiedziła nas czteroosobowa grupa pograniczników z prezydentem Berndtem Walterem na czele. Zapoznali się ze

środkowym odcinkiem wschodniej granicy Polski z Białorusią oraz granicą polsko-litewską.

W dniach 5-17 czerwca 1999 roku w Polsce przebywał Ojciec Święty Jan Paweł II.

Ojciec Święty w Wigrach.

Szczególony charakter wizyty stał się okazją do uczestnictwa pielgrzymów z wschodniej granicy. W Ełku przebywali pielgrzymi z Litwy. W Drohiczynie z Białorusi, Ukrainy i Rosji.

W celu usprawnienia ruchu granicznego w przejściach granicznych wydzielono specjalne pasy dla grup pielgrzymujących. Paszport wymagany jest tylko od kierownika grupy. Lista uczestników ma zawierać podstawowe dane osobowe uczestników pielgrzymki.

**Funkcjonariusz PoOSG
w Drohiczynie.**

W Starym Sączu Komendant Główny SG podarował pamiątkę dla Ojca Świętego logo Straży Granicznej wykonanej w Białymstoku.

Na zaproszenie Komendy Głównej SG w dniu 24 czerwca 1999 roku przebywała w naszym Oddziale gościnnie delegacja Żandarmerii Tureckiej. Spotkali się oni z kierowniczą kadrą Oddziału. Zainteresowani byli głównie systemem ochrony granicy oraz zmianami jakie następują na granicy wschodniej Polski.

W bieżącym roku przeprowadziliśmy kilka wspólnych akcji z UOP, Prokuraturą Okręgową oraz Urzędem Pracy. działania te miały na celu sprawdzanie legalnego pobytu i legalnego zatrudnienia cudzoziemców na terenie województwa oraz działalności przestępczej takiej jak przerzut przez granicę zorganizowanych grup i wywóz kradzionych samochodów.

Dobrze układała się współpraca z Policją, czego owocem były wspólne akcje - „Bezpieczny powrót” czy „Pomiar”. Działania te miały na celu wyeliminowanie z ruchu nietrzeźwych kierowców oraz zapewnienia bezpiecznego powrotu do domu z wakacji. Akcje te wspieraliśmy naszymi funkcjonariuszami oraz sprzętem technicznym w postaci śmigłowca SG.

W dniach 21-23 września z trzy dniową wizytą w Oddziale gościliśmy delegację Służby ds. Cudzoziemców i Granic Portugalii, którzy zapoznali się z pracą w Strażnicach w Wiżajnach i GPK Budzisko.

Dnia 27 października w Sejnach rozegrany został pierwszy oficjalny mecz piłki nożnej służb granicznych Polski i Litwy. Spotkanie odbyło się na Stadionie Miejskim KS „Pomorzanka”. Zmagania sportowe zakończyły się zwycięstwem naszego Oddziału 6:2 do przerwy 3:2. Bramki dla gospodarzy zdobyli: kpr. W. Czereszewski, kpt. A. Dunda, ppor. S. Modzelewski I chor. S. Bebko.

Nagrody z okazji spotkania sportowego.

W dniu 10 listopada delegacja Oddziału przebywała w Warszawie na uroczystym nadaniu sztandaru Komendzie Głównej Straży Granicznej, która odbyła się przed Grobem Nieznanego Żołnierza.

Z okazji Święta Niepodległości w dniu 15 listopada odbył się uroczysty apel, podczas którego ponad 160 funkcjonariuszy przyjęło odznaczenia i awanse. Komendant ppłk Leszek Czech otrzymał srebrny Krzyż Zasługi z rąk Wojewody Pani Krystyny Łukaszuk.

Złotymi medalami „Za Zasługi dla Obronności Kraju” uhonorowani zostali między innymi ppłk Andrzej Milcewicz, mjr Mirosław Sacharczuk, a srebrnymi ppłk Walenty Bartoszek i mjr Krzysztof Bocianiak.

Komendant gratuluje nowo odznaczonym.

W dniach 26-28 listopada wraz z Komendą Białostockiej Chorągwi ZHP odbył się Rajd Pogranicze na terenie służbowej odpowiedzialności Strażnicy w Krynkach. Uczestniczyło ponad 200 harcerzy, którzy brali udział w zajęciach sprawnościowych i w nocnym alarmie granicznym.

W dniach 9-17 grudnia 1999 roku na Oddziale gościł Obraz NMP Królowej Polski, Hetmanki Żołnierza Polskiego.

Obraz przywitał Komendant PoOSG.

Mszę celebrował kapelan naszego Oddziału.

Pielgrzymka Obrazu na najdalsze rubieże kraju mogła się odbyć dzięki inicjatywie i zabiegom księdza kapelana PoOSG Stefana Dmocha.

W piątek 17 grudnia 1999 roku Obraz uroczyście został pożegnany do jednostki wojskowej w Osowcu.

W dniu 21 kwietnia 1999 roku z mundurem pożegnał się szef kompanii zabezpieczenia chor. sztab. Włodzimierz Wiluk.

W Sali Tradycji pożegnał się z służbą Komendant Strażnicy w Sejnach kapitan Antoni Klucznik.

Odbyło się również pożegnanie Komendanta Strażnicy w Lipsku kapitana Albina Kożuchowskiego.

-2000 -

Podlaski Oddział Straży Granicznej witał **2000 rok**, a zarazem nowe tysiąclecie w następującym składzie:

Komendantem Oddziału był	ppłk Leszek Czech,
Zastępcą ds. granicznych był	mjr Marian Pogoda,
Zastępcą ds. logistycznych był	mjr Janusz Cieniła,
Głównym Księgowym Budżetu był	kpt. Dariusz Ryczek,
Kapelanem Oddziału był	ks. mjr Stefan Dmoch.

Poszczególnymi wydziałami kierowali:

Wydziałem Granicznym	- por. Henryk Raczkowski,
Wydziałem KRG	- ppłk Marian Langowski,
Wydziałem Śledczym	- kpt. Jarosław Laszewski,
Wydziałem Prezydialnym	- ppłk Stanisław Firlej,
Wydziałem Lotniczym	- ppłk Andrzej Milcewicz,
Wydziałem Finansów	- kpt. Maria Stachurska,
Wydziałem Technicznym	- mjr Eugeniusz Lewczuk,
Wydziałem Łączności	- ppłk Walenty Bartoszek,
Wydziałem Kadr	- mjr Mirosław Mantur,
Wydziałem Ochrony Inf. Niejawnych	- por. Marek Górski,
Sekcją Kontroli	- mjr Andrzej Kuśnierz.

Pododdziałami przy sztabowymi dowodzili:

por. Mirosław Kasiukiewicz	- 1 kompanią odwodową,
st. chor. sztab. Andrzej Kirsznowski	- kompanią zabezpieczenia.

Ochroniając granicę państwową Rzeczypospolitej Polskiej na terenie odpowiedzialności służbowej Oddział posiadał 13 terenowych jednostek organizacyjnych, czyli strażnic kierowanych przez:

mjr Krzysztofa Wojłanisa	- w Wizajnach,
kpt. Krzysztofa Sobiecha	- w Rutce Tartak,
kpt. Jana Kogaczewskiego	- w Szypliszkach,
kpt. Mirosława Leszczyńskiego	- w Sejnach,
ppor. Adama Pacuka	- w Puńsku,
kpt. Andrzeja Gołaszewskiego	- w Lipsku,
por. Mirosława Malewickiego	- w Nowym Dworze,
mjr Jana Słabka	- w Sokółce,
kpt. Sylwestra Czarneckiego	- w Krynkach,
por. Artura Borysa	- w Gródku,
kpt. Sławomira Bierzowicza	- w Czeremsze,
por. Anatola Czuraka	- w Białowieży,
kpt. Włodzimierza Pielacha	- w Mielniku,
kpt. Mariusza Tomaszewskiego	- w SKO Suwałkach.

Ruch graniczny zorganizowany był na bazie 6 przejść granicznych, w których pracą kierowali:

mjr Andrzej Więclaw	- w Czeremsze,
kpt. Jan Niczyporuk	- w Siemianówce,

ppłk Jerzy Karpieńko
mjr Zbigniew Noskiewicz
mjr Kazimierz Kozicki
kpt. Andrzej Rytwiński

- w Kuźnicy Białostockiej,
- w Bobrownikach,
- w Ogrodnikach,
- w Budzisku.

W styczniu 2000 roku na stanowisko rzecznika prasowego naszego Oddziału powołana została **ppor. Anna Wołoszyn-Wrona**, która wcześniej pełniła służbę na granicy w Bobrownikach, pracując jako kontroler na przejściu granicznym.

Dotychczasowa współpraca w sprawie ochrony granicy została udokumentowana podpisaniem porozumienia pomiędzy Urzędem Celnym a naszą formacją. Główne założenia podpisanego dokumentu dotyczyły lepszej koordynacji i wymiany informacji pomiędzy służbami. Odbyło się to w dniu 1 marca 2000 roku w Białymstoku.

Komendant Główny SG gen. bryg. Marek Bieńkowski potwierdził, że dotychczasowa współpraca oparta na zasadach partnerskich, stała się odpowiedzialnością służbową, a nie towarzyską. Ze strony Urzędu Celnego umowę podpisał Prezes Głównego Urzędu Celnego Pan Zbigniew Bujak.

Zacieśnienie współpracy nastąpiło nie tylko pomiędzy służbami w kraju, lecz również pomiędzy pogranicznikami polskimi i litewskimi. W marcu br. u nas odbyło się pierwsze spotkanie pełnomocników granicznych Polski i Litwy. Ze strony naszej przewodniczył Pełnomocnik Polski gen. bryg. Marek Bieńkowski zaś Litwy Komisarz Główny Policji Algimantas Songaila. Najważniejszym zadaniem dla obu stron to walka z nielegalną zorganizowaną imigracją. Podpisane porozumienie ma doprowadzić do wspólnych odpraw oraz podnieść jakość odpraw dążąc do standardów zachodnioeuropejskich.

W dniu 24 marca 2000 roku zapadła decyzja o rozbudowie przejścia granicznego w Kuźnicy Białostockiej. Przejście to ma się stać w przyszłości najważniejszym przejściem na wschodzie i ma odprawiać 8000 samochodów na dobę.

Z naszym projektem w obecności Wojewody Pani Krystyny Łukaszkę zapoznał się podsekretarz stanu MSWiA Pan Piotr Stachańczyk i Komendant

Główny SG. Budowa przejścia ma być zakończona w 2003 roku. Nowe przejście zajmować będzie obszar 18 ha, a obecnie zajmuje 2 ha.

Terminal odpraw w Kuźnicy w 2000 roku.

W dniu 5 maja 2000 roku do systemu ochrony granicy państwowej włączona została Strażnica Straży Granicznej w Puńsku.

Strażnica SG w Puńsku.

Chroniony odcinek przez Oddział systematycznie staje się odcinkiem granicy Unii Europejskiej.

Goście z Unii na przejściu drogowym.

W br. W PoOSG gościliśmy delegacje zachodnie, które kontrolowały wdrożenie zasad unijnych w życie i wykorzystanie środków fundusze PHARE do uszczelniania granicy. W styczniu przebywała delegacja niemiecka, w lutym

eksperci BGS, w marcu delegacja Rumunii i Austrii, w kwietniu eksperci z Unii Europejskiej na czele z Jeanem Jacques Willem.

W IX rocznicę powołania Straży Granicznej Centralne Uroczystości obchodzone były w Białymstoku.

Trombity góralskie ogłosiły Święto Straży Granicznej w Białymstoku.

Główne uroczystości odbyły się na placu Pałacu Branickich.

Na dziedzińcu Pałacu Braniewskich odbyły się oficjalne uroczystości – apel i wyróżnienie 130 funkcjonariuszy Straży Granicznej. W uroczystościach wzięli udział przedstawiciele najwyższych władz państwowych, reprezentacje wszystkich Oddziałów Granicznych, weterani KOP, goście z Białorusi, Litwy. Gospodarzem był Komendant Główny SG, a organizatorem nasz Oddział.

Msza Święta odbyła się w Kościele Farnym. W pierwszym rzędzie siedzi pani Marszałek Senatu i Prezydent RP na uchodźstwie Pan Ryszard Kaczorowski.

Kadra na zbiórce na placu Pałacu Braniewskich.

Złożenie kwiatów przed pomnikiem ks. Popieluszki, przez Panią Marszałek Senatu Alicję Grześkowiak.

Przemawia Komendant Główny Straży Granicznej.

Odznaczenie przyjmuje major Mirosław Ochrymiuk.

Na piątkę z plusem spisala się Orkiestra Reprezentacyjna Straży Granicznej z Nowego Sącza.

Pokaz sprawności funkcjonariuszy plutonu specjalnego.

Piloci to naprawdę wysokiej klasy specjaliści.

Zawody ujeżdżania koni nawiązały do zawodów hipicznych z okresu międzywojennego, które odbyły się 1936 roku w Białymstoku.

Orkiestra była wszędzie i naprawdę była najwspanialsza.

Na święto przybyli między innymi: Marszałek Senatu Pani Alicja Grzeškowiak, wice premier Longin Komołowski, ostatni Prezydent RP na Uchodźstwie Pan Ryszard Kaczorowski, biskup polowy Leszek Sławoj Głódź.

Dla mieszkańców zorganizowano Dzień Otwartych Koszar, gdzie można było obejrzeć pokazy grup specjalnych, popisy lotnicze, pokazy jazdy konnej. Zorganizowany był piękny koncert Orkiestry Reprezentacyjnej Straży Granicznej z Nowego Sącza.

Po święcie życie w Oddziale wróciło do „normy” – zatrzymywania przemyconych samochodów, przemytu alkoholu, papierosów czy ikon – to niektóre kategorie przestępstw granicznych.

W czerwcu gościliśmy delegację Komisji Prawnej Haklenbergii, następnie delegację irlandzką, później ekspertów Unii Europejskiej, a w październiku delegację francuską.

W październiku w naszym województwie gościliśmy komisarza ds. rozszerzenia UE – Guentera Verheugena. Gospodarska wizyta komisarza obejmowała zapoznanie się z przejściem granicznym w Bobrownikach oraz gospodarstwem rolnym i mleczarnią – Mlekovita.

Wizyta minęła w miłej atmosferze, komisarz wyraził pogląd, że Polska będzie silnym i równoprawnym członkiem Unii Europejskiej.

Wizyta G. Verheugena na Podlasiu w dniu 22 października 2000 r.

W miesiącu sierpniu z okazji uroczystych obchodów Święta Matki Boskiej Częstochowskiej i rocznicy utworzenia Wojska Polskiego kapelani zorganizowali pielgrzymkę do Częstochowy. Udział w niej wzięli funkcjonariusze i pracownicy cywilni.

Nasze Panie na pielgrzymce do Częstochowy.

W tym samym miesiącu odbyła się pielgrzymka wiernych wyznania prawosławnego na Górę Grabarkę do Sanktuarium.

Kapelan naszego Oddziału ksiądz chorąży Bazyle Taranta osobiście poprowadził grupę funkcjonariuszy służby kandydackiej.

W listopadzie w Oddziale zorganizowane były uroczystości z okazji Święta Niepodległości. Na sali odpraw wśród zebranych funkcjonariuszy byli przedstawiciele władz regionu.

Nasz Oddział został odznaczony Honorową Odznaką I stopnia Polskiego Czerwonego Krzyża, a **mjr Leszek Sidorowicz** za wybitną działalność wyróżniony został „Kryształowym Sercem”.

**Major Leszek Sidorowicz wyróżniony
Kryształowym Sercem.**

W Sejnach w tym samym miesiącu władze miasta wyróżniły naszych kombatantów. Za uciążenie ziemi sejneńskiej i propagowanie historii formacji granicznych, otrzymali tytuł Honorowego Obywatela Miasta Sejn:

pplk w st. spocz. Jan Sadowski i

pplk w st. spocz. Włodzimierz Kowalski.

**Pplk Włodzimierz Kowalski z żoną Alicja i synem w czasie uroczystości.
Gratulacje składa mjr Krzysztof Bocianiak.**

W 2000 roku z naszych szeregów z różnych przyczyn odeszło 29 funkcjonariuszy, a przyjęto 57. Między innymi w maju Straż Graniczna pożegnał **pplk Marian Langowski**.

Major Marian Pogoda w Sali Tradycji wyręcza szablę z okazji „pożegnanie z mundurem” dla pplk Mariana Langowskiego.

Mapa służbowej odpowiedzialności Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej w XXI wieku.

